

Zbierka súdnych rozhodnutí

NÁVRHY GENERALNEJ ADVOKÁTKY
ELEANOR SHARPSTON
prednesené 12. septembra 2019¹

Veci C-542/18 RX-II a C-543/18 RX-II

Erik Simpson
proti
Rade Európskej únie
a
HG
proti

Európskej komisii

„Preskúmanie – Súd pre verejnú službu Európskej únie – Vymenovanie sudcov – Dôvod týkajúci sa verejného poriadku – Incidenčné preskúmanie – Článok 47 Charty základných práv Európskej únie – Právo na spravodlivý proces – Súd zriadený zákonom – Zásada právnej istoty – Narušenie jednoty alebo vnútorného súladu práva Únie“

1. Čo má nastať v prípade, keď sú kandidáti, riadne kvalifikovaní na výkon funkcie sudcu Súdu pre verejnú službu Európskej únie (ďalej len „SVS“), vymenovávaní na základe postupu, ktorý sa ukáže byť protiprávny? V tejto bezprecedentnej konštelácii vecí sú na účely zodpovedania tejto otázky k dispozícii všetky informácie. Prejednávané veci nastolujú otázky týkajúce sa postupu vymenovania sudcov SVS Radou, možnosti Všeobecného súdu preskúmať toto vymenovanie, či môže ísť o incidenčné preskúmanie, vyváženia jednotlivých zásad, ktorými sa toto preskúmanie riadi, ako aj účinkov, ktoré môže mať nedostatok týkajúci sa postupu vymenovania sudcu na súdne konania, na ktorých sa zúčastnil. Podstata týchto návrhov však spočíva predovšetkým v sformulovaní hlavných zásad, ktoré umožňujú zosúladiť právo na súd zriadený zákonom na jednej strane a právnou istotou potrebnou na zabezpečenie stability súdneho systému na druhej strane.

Právny rámec

Európsky dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd

2. Článok 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, podpísaný v Ríme 4. novembra 1950 (ďalej len „EDLP“), s názvom „Právo na spravodlivé súdne konanie“ stanovuje, že „každý má právo na to, aby jeho vec bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom...“. Článok 13 tohto dohovoru zakotvuje právo na účinný opravný prostriedok.

¹ Jazyk prednesu: francúzština.

ZFEÚ

3. Článok 257 prvý a štvrtý odsek ZFEÚ stanovuje:

„Európsky parlament a Rada môžu v súlade s riadnym legislatívnym postupom pri Všeobecnom súde zriadiť osobitné sudy na rozhodovanie v určitých veciach v osobitných oblastiach v prvom stupni.

...

Členovia osobitných súdov sa vyberajú spomedzi osôb, ktoré poskytujú záruku úplnej nezávislosti a ktoré spĺňajú predpoklady požadované na vymenovanie do sudcovskej funkcie. Členov komôr vymenováva Rada jednomyseľne.“

Príloha I Štatútu Súdneho dvora Európskej únie

4. Článkom 2 rozhodnutia Rady 2004/752/ES, Euratom z 2. novembra 2004, ktorým sa zriaďuje SVS² (nazvaný „Súd pre verejnú službu Európskej únie“), bola k Protokolu č. 3 Štatútu Súdneho dvora Európskej únie pripojená príloha I³, ktorá v znení uplatniteľnom na skutkové okolnosti veci v článku 2 stanovila:

„[SVS] sa skladá zo siedmich sudcov...

Sudcovia sú vymenovaní na obdobie šiestich rokov. Sudcovia, ktorým sa skončilo funkčné obdobie, môžu byť vymenovaní znova.

Na každé uvoľnené miesto sa vymenuje nový sudca na obdobie šiestich rokov.“

5. Článok 3 tejto prílohy I stanovuje:

„1. Sudcovia sú vymenovaní Radou, ktorá po porade s výborom uvedeným v tomto článku rozhoduje v súlade so [štvrtým pododsekom článku 257 Zmluvy FEÚ]⁴. Pri vymenovaní sudcov dbá Rada na vyrovnané zloženie [SVS] na čo možno najširšom zemepisnom základe spomedzi štátnych príslušníkov členských štátov a s ohľadom na zastúpenie vnútroštátnych právnych systémov.

2. Každá osoba, ktorá je občanom únie a spĺňa podmienky uvedené v štvrtom pododseku článku 257 Zmluvy [FEÚ], môže predložiť svoju kandidatúru. Rada na základe odporúčania Súdneho dvora stanoví podmienky a podrobnosti pre predkladanie a vybavovanie kandidatúr.

3. Zriaďuje sa výbor [pre výberové konanie] zložený zo siedmich členov vybratých spomedzi bývalých členov Súdneho dvora a Všeobecného súdu a z právnikov, ktorí sú uznávanými odborníkmi. Rada na odporúčanie predsedu Súdneho dvora rozhoduje o vymenovaní členov výboru [pre výberové konanie] a pravidlách jeho fungovania.

4. Výbor [pre výberové konanie] sa vyjadruje k vhodnosti kandidátov na výkon funkcie sudcu Súdu pre verejnú službu. Výbor [pre výberové konanie] pripojí k svojmu stanovisku zoznam kandidátov s najvhodnejšou skúsenosťou na vysokej úrovni. Takýto zoznam musí obsahovať počet kandidátov zodpovedajúci najmenej dvojnásobku sudcov, ktorých má Rada vymenovať.“

2 Ú. v. EÚ L 333, 2004, s. 7.

3 Táto príloha bola zrušená článkom 2 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2016/1192 zo 6. júla 2016 o prenesení právomoci rozhodovať v prvom stupni v sporoch medzi Európskou úniou a jej zamestnancami na Všeobecný súd (Ú. v. EÚ L 200, 2016, s. 137).

4 V týchto návrhoch budem tento výbor, ktorého úlohy sú opísané v článku 3 ods. 3 prílohy I, nazývať „výbor pre výberové konanie“.

Charta základných práv Európskej únie

6. Článok 47 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „Charta“)⁵, nazvaný „Právo na účinný prostriedok nápravy a na spravodlivý proces“, v druhom odseku stanovuje:

„Každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom. Každý musí mať možnosť poradiť sa, obhajovať sa a nechať sa zastupovať.“

7. Článok 52 ods. 3 Charty stanovuje, že „v rozsahu, v akom táto charta obsahuje práva, ktoré zodpovedajú právam zaručeným v [EDLP], zmysel a rozsah týchto práv je rovnaký ako zmysel a rozsah práv ustanovených v uvedenom dohovore. Toto ustanovenie nebráni tomu, aby právo Únie priznávalo širší rozsah ochrany týchto práv“.

Postup vymenovania sudcov SVS

Výberové konanie z roku 2013

8. Dňa 3. decembra 2013 bolo v *Úradnom vestníku Európskej únie* uverejnené verejné výberové konanie s výzvou na predkladanie prihlášok (ďalej len „výberové konanie z roku 2013“)⁶ s cieľom vymenovať dvoch sudcov SVS na obdobie šiestich rokov od 1. októbra 2014 do 30. septembra 2020. Toto výberové konanie sa uskutočnilo vzhľadom na blížiaci sa koniec funkčného obdobia dvoch sudcov SVS 30. septembra 2014, a síce sudcov S. Van Raepenbuscha a H. Kreppela.

9. Odsek 2 výberového konania z roku 2013 stanovil postup, ktorý sa mal dodržať:

„...Sudcov vymenúva Rada, ktorá rozhoduje jednomyselne po porade s výborom [pre výberové konanie] zloženým zo siedmich osobností vybraných spomedzi bývalých členov Súdneho dvora, Súdu prvého stupňa a právnikov, ktorí sú uznávanými odborníkmi v oblasti práva. Tento výbor [pre výberové konanie] sa vyjadruje k vhodnosti kandidátov na výkon funkcie sudcu SVS. K tomuto stanovisku pripája výbor zoznam kandidátov, ktorí majú najvhodnejšie vysokoodborné skúsenosti. Zoznam obsahuje počet osôb, ktorý je rovný aspoň dvojnásobku počtu sudcovských miest.“

10. V odseku 4 bolo objasnené, že „keďže 30. septembra 2014 sa končí funkčné obdobie dvoch sudcov, vyhlasuje sa výberové konanie s cieľom vymenovať dvoch nových sudcov na obdobie šiestich rokov od 1. októbra 2014 do 30. septembra 2020“.

11. Výbor pre výberové konanie riadne zostavil zoznam obsahujúci mená, a to nie štyroch, ale šiestich kandidátov s požadovanými skúsenosťami, ktorí boli zoradení v poradí podľa zásluh (ďalej len „predmetný zoznam kandidátov“).⁷ V tomto štádiu však Rada tieto dve miesta neobsadila. Sudcovia pán Van Raepenbusch a pán Kreppel preto zastávali svoje funkcie aj po skončení ich funkčných období, teda po 30. septembri 2014, na základe článku 5 tretieho odseku Štatútu Súdneho dvora Európskej únie, podľa ktorého zostáva sudca vo funkcii až dovtedy, kým funkciu neprevezme jeho nástupca. Podľa článku 5 prvého odseku prílohy I tohto štatútu sa toto ustanovenie uplatňovalo aj na sudcov SVS.

5 Ú. v. EÚ C 83, 2010, s. 389.

6 Ú. v. EÚ C 353, 2013, s. 11.

7 Zdá sa, že Rada nikdy nesúhlasila s tým, aby výbor pre výberové konanie mohol zostaviť zoznam navrhnutých kandidátov v poradí podľa zásluh. Pozri SEVÓN, L.: La procédure de sélection des membres du Tribunal de la fonction publique de l'Union européenne: une expérience pionnière. In: *Revue universelle des droits de l'homme*, zväzok 20, č. 1 – 3, 30. jún 2011, s. 7 – 9.

12. Dňa 31. augusta 2015 uplynulo funkčné obdobie tretieho sudcu SVS, pani I. Rofes i Pujol.⁸ Nebolo uverejnené žiadne verejné výberové konanie na účely obsadenia tohto miesta. Vzhľadom na to zostala sudkyňa Rofes i Pujol vo svojej funkcii aj po skončení jej funkčného obdobia na základe článku 5 tretieho odseku Štatútu Súdneho dvora Európskej únie.

Rozhodnutie (EÚ, Euratom) 2016/454

13. Rozhodnutie Rady (EÚ, Euratom) 2016/454 z 22. marca 2016, ktorým sa vymenúvajú traja sudcovia Súdu pre verejnú službu Európskej únie⁹ (ďalej len „rozhodnutie o vymenovaní“) vo svojich odôvodneniach 1 až 6 stanovuje:

- „(1) Mandát dvoch sudcov [SVS]... uplynul s účinnosťou od 30. septembra 2014 a mandát ďalšieho sudcu uplynul s účinnosťou od 31. augusta 2015. Podľa článku 2 a článku 3 ods. 1 prílohy I... [Š]tatút[u] Súdneho dvora Európskej únie... je preto potrebné vymenovať troch sudcov, ktorí by obsadili uvedené voľné miesta.
- (2) Po vyhlásení verejného výberového konania, ktoré bolo uverejnené v roku 2013... s cieľom vymenovať dvoch sudcov [SVS], vydal [výbor pre výberové konanie] stanovisko k vhodnosti kandidátov na výkon funkcie sudcu [SVS]. Výbor pre výberové konanie pripojil [k] stanovisku zoznam šiestich kandidátov s najvhodnejšími skúsenosťami na vysokej úrovni.
- (3) V nadväznosti na politickú dohodu o reforme usporiadania súdneho systému Európskej únie, ktorá viedla k prijatiu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2015/2422... predložil Súdny dvor [Európskej únie] 17. novembra 2015 návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o prenesení právomoci rozhodovať v prvom stupni spory medzi Úniou a jej zamestnancami na Všeobecný súd Európskej únie s účinnosťou od 1. septembra 2016.
- (4) V tejto situácii nie je z časových dôvodov vhodné vyhlásiť nové verejné výberové konanie, ale skôr využiť zoznam šiestich kandidátov s najvhodnejšími skúsenosťami na vysokej úrovni, ktorý zostavil výbor pre výberové konanie v nadväznosti na verejné výberové konanie uverejnené v roku 2013.
- (5) Je preto vhodné vymenovať tri z osôb, ktoré sa nachádzajú na uvedenom zozname, za sudcov [SVS] a dbať pritom na vyvážené zloženie [SVS] na čo možno najširšom zemepisnom základe spomedzi štátnych príslušníkov členských štátov a s ohľadom na zastúpenie vnútroštátnych právnych systémov. Tri osoby na uvedenom zozname, ktoré majú najvhodnejšiu prax, sú pán Sean Van Raepenbusch, pán João Sant’Anna a pán Alexander Kornezov. Pán João Sant’Anna a pán Alexander Kornezov by sa mali vymenovať s účinnosťou od dátumu nadobudnutia účinnosti tohto rozhodnutia. Vzhľadom na to, že pán Sean Van Raepenbusch už bol sudcom [SVS] do 30. septembra 2014 a naďalej vykonával funkciu do prijatia rozhodnutia Rady v súlade s článkom 5 [Štatútu Súdneho dvora Európskej únie], je vhodné udeliť mu nový mandát s účinnosťou odo dňa po dni ukončenia predchádzajúceho mandátu.
- (6) Z článku 2 prílohy I [Štatútu Súdneho dvora Európskej únie] vyplýva, že na každé uvoľnené miesto sa má vymenovať nový sudca na obdobie šiestich rokov. Avšak od začatia uplatňovania navrhovaného nariadenia o prenesení právomoci rozhodovať v prvom stupni spory medzi Úniou a jej zamestnancami na Všeobecný súd Európskej únie, [SVS] prestane existovať a mandát uvedených troch sudcov vymenovaných týmto rozhodnutím sa teda *ipso facto* skončí dňom, ktorý predchádza deň, keď sa uvedené nariadenie začne uplatňovať.“

8 Pani I. Rofes i Pujol bola vymenovaná za sudkyňu SVS na obdobie šiestich rokov od 1. septembra 2009 do 31. augusta 2015 rozhodnutím Rady 2009/474/ES, Euratom z 9. júna 2009, ktorým sa vymenúva sudca Súdu pre verejnú službu Európskej únie (Ú. v. EÚ L 156, 2009, s. 56).

9 Ú. v. EÚ L 79, 2016, s. 30.

14. Článok 1 tohto rozhodnutia stanovuje:

„Za sudcov [SVS] sa vymenúvajú:

- pán Sean Van Raepenbusch s účinnosťou od 1. októbra 2014,
- pán João Sant’Anna s účinnosťou od 1. apríla 2016,
- pán Alexander Kornezov s účinnosťou od 1. apríla 2016.“

15. Páni Sant’Anna a Kornezov zložili prísahu 13. apríla 2016.

16. Rozhodnutím zo 14. apríla 2016¹⁰ SVS pridelil sudov Bradleyho, Sant’Annua a Kornezova do svojej druhej komory na obdobie od 14. apríla do 31. augusta 2016 (ďalej len „dotknuté rozhodovacie zloženie“). Táto komora vydala okrem iného rozsudky a uznesenia vo veciach FV¹¹, Simpson¹² a HG¹³.

Skutočnosti predchádzajúce veciam Simpson a HG

Rozsudok FV

17. Vo svojom odvolaní pred Všeobecným súdom v danej veci FV uviedla, že rozsudok SVS, ktorým bola jej žaloba zamietnutá, bol vydaný nesprávne obsadeným rozhodovacím zložením, zloženým protiprávne, pretože postup vymenovania sudcu na miesto, ktoré predtým zastávala sudkyňa Rofes i Pujol, bol protiprávny.

18. Všeobecný súd dospel k záveru, že „za týchto okolností vzhľadom na význam, ktorý má rešpektovanie pravidiel upravujúcich vymenovanie sudcu pre dôveru osôb podliehajúcich súdnej právomoci a verejnosti v nezávislosť a nestrannosť súdov, nemožno dotknutého sudcu považovať za zákonného sudcu v zmysle článku 47 druhého odseku prvej vety [Charty]“¹⁴ a zrušil rozsudok SVS. Neskôr sa budem v týchto návrhoch podrobnejšie zaoberať úvahami Všeobecného súdu v rozsudku FV.¹⁵

19. Rozsudok Všeobecného súdu vo veci FV nebol Súdny dvorom preskúmaný. Prvý generálny advokát sa totiž domnieval, že „rozsudok [FV] nepredstavuje vážne nebezpečenstvo, že by bola vážne ohrozená jednota alebo vnútorný súlad práva Únie“. Súdny dvor napriek tomu navrhol, aby tento rozsudok preskúmal (ak tomu správne rozumiem, bolo to tak z dôvodu jeho ústavnoprávneho významu). V tomto kontexte Súdny dvor rozhodol, že formálne podmienky stanovené v článku 62 Štatútu Súdneho dvora Európskej únie neboli splnené.¹⁶

10 Ú. v. EÚ C 146, 2016, s. 11.

11 Rozsudok z 28. júna 2016, FV/Rada (F-40/15, EU:F:2016:137).

12 Uznesenie z 24. júna 2016, Simpson/Rada (F-142/11 RENV, EU:F:2016:136).

13 Rozsudok z 19. júla 2016, HG/Komisia (F-149/15, EU:F:2016:155).

14 Rozsudok z 23. januára 2018, FV/Rada (T-639/16 P, EU:T:2018:22; ďalej len „rozsudok FV“, bod 78).

15 Pozri bod 41 a nasl., ako aj bod 126 a nasl. nižšie.

16 Rozhodnutie Súdneho dvora z 19. marca 2018, Preskúmanie FV/Rada (C-141/18 RX, EU:C:2018:218, body 4 a 5).

Rozsudky vo veciach Simpson a HG

20. Prejednávané konania o preskúmaní sa týkajú dvoch rozsudkov Všeobecného súdu, a síce rozsudku z 19. júla 2018, Simpson/Rada¹⁷ a rozsudku z 19. júla 2018, HG/Komisia¹⁸, (ďalej len „preskúmané rozsudky“). Vzhľadom na to, že sa preskúmanie *netýka* podstaty týchto vecí, stručne zhrniem ich hlavné časti a odkážem Súdny dvor na znenie rozsudkov Všeobecného súdu, pokiaľ ide o ich podrobnejší opis.

Vec C-542/18 RX-II Simpson

21. Erik Simpson bol pôvodne pomocným zamestnancom v rámci estónskeho prekladateľského oddelenia Rady. Následne uspel vo výberovom konaní na prekladateľa, bol prijatý do služobného pomeru ako úradník (pôvodne do platovej triedy AD 5 a neskôr AD 6) a uspel v ďalšom výberovom konaní. Požiadal o služobný postup do platovej triedy AD 9 s odôvodnením, že uspel vo výberovom konaní, ktoré zodpovedá požadovanej platovej triede, a že trom úradníkom z iných prekladateľských oddelení bol takýto služobný postup umožnený, a to v situácii, ktorá bola porovnateľná s jeho situáciou.

22. Rada túto žiadosť a sťažnosť pána Simpsona, podanú na základe článku 90 ods. 2 služobného poriadku, zamietla.

23. Pán Simpson uspel so svojou nasledujúcou žalobou na SVS (vec F-142/11), ktorý rozhodnutie Rady zrušil z dôvodu, že Rada porušila povinnosť uviesť odôvodnenie. Všeobecný súd vyhovel odvolaniu (vec T-130/14 P) podanému Radou proti tomuto rozsudku a vrátil vec SVS (vec F-142/11 RENV). Následne, uznesením s odôvodnením z 24. júna 2016 druhá komora SVS (v zložení sudcov Bradley, Sant’Anna a Kornezov) zamietla žalobu v plnom rozsahu.

24. Dňa 6. septembra 2016 podal pán Simpson proti tomuto uzneseniu odvolanie na Všeobecný súd.

25. Dňa 22. marca 2018 Všeobecný súd vyzval účastníkov konania, aby predložili svoje vyjadrenia k dôsledkom rozsudku FV na odvolanie. V odpovedi na túto výzvu obaja účastníci konania uviedli, že na jednej strane žalobný dôvod založený na nesprávne obsadenom rozhodovacom zložení (tak ako to konštatoval Všeobecný súd v rozsudku FV) predstavuje dôvod týkajúci sa verejného poriadku, ktorý musí byť preskúmaný *ex officio* odvolacím súdom, a na druhej strane, že napadnuté uznesenie bolo podpísané tým istým rozhodovacím zložením ako rozsudok FV. Účastníci konania preto navrhli zrušiť toto uznesenie z rovnakých dôvodov, aké uviedol Všeobecný súd v rozsudku FV.

26. Všeobecný súd následne zrušil uznesenie SVS a postúpil vec inej komore Všeobecného súdu, aby rozhodla v prvom stupni o žalobe. Toto konanie je v súčasnosti prerušené.

Vec C-543/18 RX-II-HG

27. HG, úradník Komisie, bol pridelený k delegácii Komisie pri Organizácii spojených národov v New Yorku. V súvislosti s týmto pridelením mu bolo poskytnuté služobné bývanie. V služobnom byte však nebýval, podľa jeho tvrdenia z rodinných dôvodov, avšak používal ho príležitostne, pričom umožnil tretej osobe (priateľovi), aby ho určitý čas používal ako „strážca“. HG bola uložená disciplinárna sankcia a bol zaviazaný na náhradu škody, ktorá vznikla Európskej komisii. HG podal proti rozhodnutiu o uložení sankcie sťažnosť, ktorá bola zamietnutá.

¹⁷ T-646/16 P, neuvěřený, EU:T:2018:493.

¹⁸ T-693/16 P, neuvěřený, EU:T:2018:492.

28. HG následne podal žalobu na SVS (vec F-149/15), ktorá smerovala najmä k zrušeniu disciplinárnej sankcie a priznaniu náhrady údajne vzniknutej škody. Táto vec (F-149/15) bola pridelená druhej komore SVS, ktorá bola pôvodne zložená zo sudcov Kreppela, sudkyne Rofes i Pujol a sudcu Bradleyho. Následne SVS prideliť sudcov Bradleyho, Sant'Annu a Kornezova do svojej druhej komory¹⁹, ktorá v uvedenom zložení túto žalobu zamietla rozsudkom z 19. júla 2016.

29. Dňa 28. septembra 2016 podal HG proti tomuto rozsudku odvolanie na Všeobecný súd.

30. Dňa 31. januára 2018 sa HG písomne obrátil na Všeobecný súd, či chce, aby účastníci konania predložili vyjadrenia k dôsledkom rozsudku FV na odvolanie. Dňa 26. marca 2018 Všeobecný súd vyzval účastníkov konania, aby v tomto zmysle predložili svoje vyjadrenia. V reakcii na túto výzvu obaja účastníci konania zdôraznili, že rozsudok SVS bola vydaný rovnakým dotknutým rozhodovacím zložením, ako je rozhodovacie zloženie, ktoré Všeobecný súd považoval v rozsudku FV za nesprávne obsadené. HG ďalej tvrdil, že dôvod založený na nesprávnom obsadení rozhodovacieho zloženia (akou je protiprávnosť, ktorú Všeobecný súd konštatoval v tomto poslednom uvedenom rozsudku) predstavuje dôvod, týkajúci sa verejného záujmu. Navrhol teda, aby bol rozsudok SVS zrušený z rovnakých dôvodov, ako sú dôvody uvedené Všeobecným súdom v rozsudku FV. Komisia uznala, že rozsudok FV môže byť zrušený na základe zistení Všeobecného súdu obsiahnutých v rozsudku FV a že vec môže byť následne postúpená inej komore Všeobecného súdu (podobne ako to navrhoval HG). Komisia sa však domnievala, že táto komora má obnoviť konanie len od prvého aktu sudcu, ktorého vymenovanie bolo protiprávne, alebo od prvého aktu komory SVS, ku ktorej bol pridelený.

31. Všeobecný súd následne napadnutý rozsudok SVS zrušil a postúpil vec inej komore Všeobecného súdu, aby rozhodla v prvom stupni o žalobe. Toto konanie je v súčasnosti prerušené.

Konanie na Súdnom dvore

32. Dňa 20. augusta 2018 prvý generálny advokát odporučil preskúmať rozsudky vydané vo veciach T-646/16 P, Simpson, a T-693/16 P, HG. Komora príslušná preskúmať rozhodnutie následne prijala na základe článku 62 druhého odseku Štatútu Súdneho dvora Európskej únie a článku 193 ods. 4 Rokovacieho poriadku Súdneho dvora rozhodnutia zo 17. septembra 2018, preskúmanie vo veci Simpson/Rada²⁰ a preskúmanie vo veci HG/Komisia²¹. Rozhodla, že je potrebné preskúmať tieto dva rozsudky na účely určenia, či ohrozujú jednotu alebo vnútorný súlad práva Únie.

33. Komora príslušná preskúmať rozhodnutie konkrétne spresnila predmet týchto dvoch preskúmaní takto:

„Preskúmanie sa bude týkať otázky, či najmä vzhľadom na všeobecnú zásadu právnej istoty [preskúmané rozsudky] ohrozuj[ú] jednotu alebo vnútorný súlad práva Únie, pokiaľ Všeobecný súd ako odvolací súd rozhodol, že pokiaľ ide o rozhodovacie zloženie, ktoré vydalo [preskúmané rozsudky,] súd nebol správne obsadený vzhľadom na nedostatok týkajúci sa postupu vymenovania jedného z členov tohto zloženia, čím došlo k porušeniu zásady zákonného sudcu zakotvenej v článku 47 druhom odseku prvej vete [Charty].

Preskúmanie sa bude konkrétne týkať otázky, či vymenovanie sudcu môže byť rovnako ako akty uvedené v článku 277 ZFEÚ predmetom incidenčného preskúmania zákonnosti, alebo či je takéto incidenčné preskúmanie zákonnosti – zo zásady alebo po uplynutí určitej lehoty – vylúčené alebo obmedzené na určité druhy nedostatkov, aby sa zaručila právna istota dodržanie zásady *res iudicata*.“

¹⁹ Pozri bod 16 vyššie.

²⁰ Rozhodnutie zo 17. septembra 2018 (C-542/18 RX, EU:C:2018:763).

²¹ Rozhodnutie zo 17. septembra 2018 (C-543/18 RX, EU:C:2018:764).

34. Účastníci konania uvedení v článku 23 Štatútu Súdneho dvora Európskej únie boli vyzvaní, aby predložili písomné pripomienky k uvedeným otázkam. Písomné pripomienky predložili navrhovatelia v odvolacom konaní pred Všeobecným súdom, Rada, Komisia a bulharská vláda. Veci boli pridelené veľkej komore v súlade s článkom 195 ods. 5 Rokovacieho poriadku Súdneho dvora.

35. Tí istí účastníci konania predniesli ústne pripomienky na pojednávaní, ktoré sa uskutočnilo 21. mája 2019.

Analýza

Úvodné pripomienky

36. Na úvod zdôrazňujem, že sa Súdny dvor doteraz nikdy nevyjadril k otázke, či odôvodnenie Všeobecného súdu v rozsudku FV predstavuje vážne nebezpečenstvo ohrozenia jednoty alebo vnútorného súladu práva Únie. Súdny dvor tento rozsudok nepreskúmal z čisto procesných dôvodov, pretože sa domnieval, že návrh prvého generálneho advokáta týkajúci sa preskúmania tohto rozsudku nespĺňa požadované podmienky. Pokiaľ sa Súdny dvor rozhodne nepreskúmať rozsudok Všeobecného súdu, pretože nepredstavuje vážne nebezpečenstvo, že by mal dosah na jednotu alebo vnútorný súlad práva Únie, použije sa úplne iná formulácia a len sa uvedie, že „nie je potrebné preskúmať rozsudok“²².

37. Otázka nastolená v rozsudku FV zostáva otvorená a rozsudky, ktoré sa v súčasnosti preskúmajú, len zdôrazňujú jej relevantnosť. V týchto dvoch rozsudkoch Všeobecný súd jednoducho len nasledoval prístup, ktorý sa predtým prijal v rozsudku FV, a zopakoval v ňom uvedené odôvodnenie. Nie je preto možné vykonať preskúmanie v prejednávanych veciach bez toho, aby sa začalo dôkladnou analýzou rozsudku FV.

38. Môžu napadnuté rozsudky narušiť jednotu alebo vnútorný súlad práva Únie tým, že Všeobecný súd v týchto rozsudkoch i) rozhodol, že pri takejto skutkovej konfigurácii došlo k porušeniu „zásady zákonného sudcu“ zakotvenej v článku 47 druhom odseku prvej vete Charty, bez toho, aby vo svojej analýze zohľadnil zásadu právnej istoty, a ii) vykonal incidenčné preskúmanie zákonnosti vymenovania sudcu SVS?

39. V nasledujúcej analýze bude používať skôr pojem „právo na súd zriadený zákonom“, a nie pojem „zásada zákonného sudcu“. Prvá uvedená formulácia je použitá v článku 47 druhom odseku prvej vete Charty a v článku 6 ods. 1 EDLP, ako aj v relevantnej judikatúre Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) v tejto oblasti. Zastávam názor, že práve na tento aspekt práva na spravodlivý proces odkazuje Všeobecný súd v rozsudku FV a v preskúmaných rozsudkoch, keď spomína „zásadu zákonného sudcu“, čo je výraz, ktorý Súdny dvor prevzal na účely vymedzenia parametrov preskúmania v prejednávanych veciach.

40. Ďalej zdôrazňujem, že tri odvolania podané na Všeobecný súd (a konania o preskúmaní v prejednávanych veciach) *nijakým spôsobom nespochybňujú kvalifikáciu* troch osôb vymenovaných do funkcie sudcov SVS. Všetci traja boli na dotknutom zozname kandidátov. Ide totiž o osoby, ktoré výbor pre výberové konanie označil za osoby s „*najvhodnejšími skúsenosťami na vysokej úrovni*“ (kurzívou zvýraznila generálna advokátka) pre výkon dotknutých funkcií. Inými slovami, všetky tri dotknuté osoby majú nielen potrebnú kvalifikáciu na to, aby boli vymenované za sudcov SVS, ale boli tiež

22 Pozri napríklad rozhodnutia Súdneho dvora z 8. februára 2011, Preskúmanie Komisia/Petrilli (C-17/11 RX, EU:C:2011:55), a z 29. júna 2016, Preskúmanie Andres a i./ECB (C-312/16 RX, neuverejnené, EU:C:2016:520).

najlepšími zo všetkých kandidátov posudzovaných výborom pre výberové konanie, ktorý – pripomínam – zostavil svoj zoznam v poradí podľa zásluh. Ďalej pripomínam, že nezávislosť alebo nestrannosť týchto sudcov alebo rozhodovacieho zloženia (v určitom momente išlo o druhú komoru SVS) neboli nikdy spochybnené.

O prvej časti problematiky identifikovanej Súdnym dvorom: právo na súd zriadený zákonom a jeho vyváženie so zásadou právnej istoty

Odôvodnenie Všeobecného súdu v rozsudku FV

41. V rozsudku FV Všeobecný súd preskúmal postup vymenovania a zastával názor, že právny rámec stanovený vo výberovom konaní z roku 2013 bol porušený, pretože Rada následne použila dotknutý zoznam kandidátov na to, aby obsadila nielen dve miesta uvedené vo výberovom konaní z roku 2013, ale tiež miesto zastávané sudkyňou Rofes i Pujol, v prípade ktorej nebolo žiadne výberové konanie.²³

42. Na úvod by som chcela zdôrazniť, že podľa môjho názoru bol záver Všeobecného súdu týkajúci sa postupu vymenovania správny, pretože uvedený postup bol skutočne protiprávny.

43. Použitím predmetného zoznamu kandidátov s cieľom uskutočniť tri vymenovania, vrátane miesta, ktoré predtým zastávala sudkyňa Rofes i Pujol, sa Rada skutočne zámerne odchyľila od postupu, ktorý sama spresnila vo výberovom konaní z roku 2013, ako to stanovuje článok 3 ods. 2 prílohy I Štatútu Súdneho dvora Európskej únie. Stručným odôvodnením uvedeným Radou v bodoch 3 a 4 odôvodnenia rozhodnutia o vymenovaní, konkrétne dôvodmi týkajúcimi sa časového harmonogramu reformy štruktúry súdov Únie, nemožno podľa môjho názoru ospravedlniť skutočnosť, že Rada nedodrжала právny rámec stanovený pre vymenovanie sudcov SVS.

44. Pred skončením funkčného obdobia sudkyne Rofes i Pujol mala teda Rada začať nové konanie na účely jej nahradenia, pretože v bode 4 výberového konania z roku 2013 výslovne obmedzila toto konanie na výmenu dvoch sudcov, ktorých funkčné obdobie končilo 30. septembra 2014.²⁴ Použitím dotknutého zoznamu kandidátov na účely vymenovania *troch* sudcov Rada neuplatnila pravidlá postupu, ktoré sama stanovila.

45. Je pochopiteľné, že keď Rada prijímala rozhodnutie o vymenovaní, chcela čo možno najrýchlejšie obsadiť všetky voľné miesta na SVS. Články 1 a 2 nariadenia (EÚ, Euratom) 2016/1192²⁵, ktoré bolo prijaté súbežne s týmto vymenovaním, zrušili SVS k 1. septembru 2016 a jeho právomoci boli prenesené na Všeobecný súd. Zastávam však názor, že Rada bola povinná dodržať postup, ktorý sama stanovila. Ak sa Rada v marci 2016 domnievala, že už nie je čas na uverejnenie výberového konania na účely obsadenia miesta sudkyne Rofes i Pujol, k čomu ešte nedošlo, bolo z právneho hľadiska možné, aby táto sudkyňa jednoducho zostala vo funkcii v súlade s článkom 5 tretím odsekom Štatútu Súdneho dvora Európskej únie až do skončenia existencie SVS a aby Rada pristúpila k obsadeniu zostávajúcich dvoch miest (na ktoré sa riadne uskutočnilo výberové konanie).

46. Pokiaľ ide o zostávajúcu časť, konanie, ktoré viedlo k prijatiu rozhodnutia o vymenovaní, bolo v úplnom súlade s legislatívnym rámcom. Výbor pre výberové konanie v riadnom zložení totiž zostavil zoznam kandidátov s najvhodnejšou skúsenosťou na vysokej úrovni. Tento zoznam predstavoval platný základ pre vymenovanie dvoch sudcov. V súlade s článkom 3 ods. 2 prílohy I Štatútu Súdneho dvora Európskej únie tento zoznam obsahoval počet kandidátov zodpovedajúci najmenej dvojnásobku sudcov, ktorých mala Rada vymenovať (a síce šesť kandidátov na troch nakoniec vymenovaných

23 Rozsudok FV (body 49 až 51). Pokiaľ ide o skutkový stav, pozri tiež body 17 až 19 vyššie.

24 Konkrétne, sudcov Van Raepenbuscha a Kreppela. Postup nahradenie týchto sudcov sa začal v decembri 2013, takmer deväť mesiacov pred skončením ich funkčných období (pozri bod 8 vyššie).

25 Bod 3 odôvodnenia rozhodnutia o vymenovaní odkazuje na návrh Komisie týkajúci sa tohto nariadenia (pozri bod 13 vyššie).

sudcov). Rada sa uspokojila s predmetným zoznamom kandidátov a na základe neho vymenovala troch dotknutých sudcov. Zo znenia bodu 5 odôvodnenia rozhodnutia o vymenovaní, a ako potvrdila Rada na pojednávaní, je zjavné, že Rada vymenovala troch kandidátov z predmetného zoznamu, ktorí mali najvhodnejšie skúsenosti na vysokej úrovni, pričom súčasne dbala na vyrovnané zloženie SVS na čo možno najširšom zemepisnom základe spomedzi štátnych príslušníkov členských štátov a s ohľadom na zastúpenie vnútroštátnych právnych systémov.

47. Všeobecný súd síce v rozsudku FV správne určil nedostatok týkajúci sa postupu vymenovania, avšak neposúdil správne právne dôsledky tohto protiprávneho postupu. Zastávam názor, že zistený nedostatok mohol ovplyvniť rozhodnutie o vymenovaní ako celku. Všeobecný súd sa nezaoberal ani citlivou otázkou vyváženosti významu práva na súd zriadený zákonom na jednej strane a zásady právnej istoty na strane druhej.

48. Namiesto toho Všeobecný súd určil „dotknutého sudcu“, teda sudcu vymenovaného na účely obsadenia „tretieho voľného miesta“²⁶. Z rozsudku FV²⁷ vyplýva, že týmto postupom sa Všeobecný súd stotožnil s prvým odvolacím dôvodom navrhovateľky v tejto veci.

49. Zastávam názor, že tento postup Všeobecného súdu je nesprávny. Ak by bolo vymenovanie z roku 2016 Radou protiprávne, vyplýva z toho, že je nemožné tieto tri vymenovania sudcov SVS rozdeliť na určenie „tretieho sudcu“, ktorý mal byť (podľa Všeobecného súdu) jediným, ktorého sa táto protiprávnosť dotýkala.

50. Aj za predpokladu, že len jedno z troch vymenovaní bolo protiprávne, *quod non*, rozhodnutie o vymenovaní v bode 5 odôvodnenia uvádza troch kandidátov vymenovaných v poradí, v akom boli navrhnutí výborom pre výberové konanie, avšak nespresňuje, ktorý sudca bol vymenovaný na „tretie miesto“.

51. Ak by mali byť úvahy Všeobecného súdu smerodajné, bolo by nanajvýš možné predpokladať, že pán Van Raepenbusch, bývalý predseda SVS (vymenovaný s účinnosťou od 1. októbra 2014, deň uplynutia jeho predchádzajúceho funkčného obdobia), bol zrejme Radou vybraný ako prvý. Na základe skutočností, ktoré mal Všeobecný súd k dispozícii z rozsudku FV, je však nemožné určiť, ktorý z ďalších dvoch kandidátov vymenovaných s účinnosťou od 1. apríla 2016 bol nástupcom sudkyne Rofes i Pujol, vymenovaným na toto slávne „tretie miesto“. Bod 5 odôvodnenia, ani článok 1 rozhodnutia o vymenovaní výslovne neuvádzajú, ktorý kandidát bol vymenovaný na ktoré miesto. Rada nikdy nesúhlasila s tým, aby bola akýmkoľvek spôsobom viazaná poradím na zozname, ktorý zostavil výbor pre výberové konanie.²⁸ Okrem toho Rada nevyhnutne disponovala istou mierou voľnej úvahy pri výbere kandidátov uvedených na predmetnom zozname kandidátov. Článok 3 ods. 1 prílohy I Štatútu Súdneho dvora Európskej únie jej totiž ukladal, aby „dbala na vyrovnané zloženie Súdu pre verejnú službu na čo možno najširšom zemepisnom základe spomedzi štátnych príslušníkov členských štátov a s ohľadom na zastúpenie vnútroštátnych právnych systémov“²⁹. Rada preto mohla legálne vybrať (napríklad) prvú, štvrtú a piatu osobu figurujúcu na predmetnom zozname.

52. Poukazujem na to, že sudca označený ako „dotknutý sudca“ nemal žiadnu možnosť predložiť prípadné pripomienky k zákonnosti svojho vymenovania, čo podľa môjho názoru môže vyvolať pochybnosti, pokiaľ ide o dodržiavania jeho práv.

26 Pozri rozsudok FV (body 34 až 38 a 51).

27 Rozsudok FV (bod 29).

28 Pozri bod 11 a poznámku pod čiarou 7 vyššie.

29 Na tento účel pozri tiež bod 5 odôvodnenia rozhodnutia o vymenovaní.

53. Všeobecný súd tiež poukázal na situáciu ostatných potenciálnych kandidátov na miesto zastávané sudkyňou Rofes i Pujol, ktorí by mohli predložiť svoju kandidatúru, ak by sa uskutočnilo výberové konanie.³⁰ Aj tu sa mi zdajú byť úvahy Všeobecného súdu irelevantné na účely odvolania FV. Existencia ďalších potenciálnych kandidátov a zohľadnenie ich práv by bolo zjavne zásadné v rámci prípadnej priamej žaloby podanej takýmto potenciálnym kandidátom sklamaným rozhodnutím o vymenovaní. Takáto žaloba však nebola Všeobecnému súdu podaná v čase vyhlásenia rozsudku FV.

54. Pozastavím sa, aby som zdôraznila, že aj keď nesúhlasím s odôvodnením Všeobecného súdu v plnom rozsahu, zastávam názor, že Všeobecný súd správne zamietol argumenty, ktoré Rada predložila, aby odôvodnila nedostatok týkajúci sa postupu vymenovania.³¹ Zastávam názor, že táto časť rozsudku FV nenastoluje otázky relevantné pre prejednávané konania o preskúmaní.

55. Všeobecný súd následne preskúmal protiprávnosť postupu vymenovania z hľadiska práva na súd zriadený zákonom stanoveného v článku 47 druhom odseku prvej vete Charty, vykladanom s ohľadom na článok 6 ods. 1 prvú vetu EDLP a judikatúru ESLP, ktorá vyžaduje dodržiavanie ustanovení upravujúcich postup pri vymenovaní sudcov.³²

56. Všeobecný súd dospel k nasledujúcemu záveru.

„78. Za týchto okolností vzhľadom na význam, ktorý má rešpektovanie pravidiel upravujúcich vymenovanie sudcu pre dôveru osôb podliehajúcich súdnej právomoci a verejnosti v nezávislosti a nestrannosti súdov, nemožno dotknutého sudcu považovať za zákonného sudcu v zmysle článku 47 druhého odseku prvej vety Charty základných práv.

79. Treba preto vyhovieť prvému odvolaciemu dôvodu založenému na tom, že druhá komora Súdu pre verejnú službu, ktorá vyhlásila napadnutý rozsudok, nebola vytvorená zákonným spôsobom.

80. Vzhľadom na tieto úvahy treba zrušiť napadnutý rozsudok v celom rozsahu bez toho, aby bolo potrebné preskúmať druhý a tretí odvolací dôvod.“

57. Je nutné konštatovať, že medzi bodmi, ktoré sa podrobne analyzovali v rozsudku FV, *sa nenachádza ústredná otázka, ktorá je nastolená*, po zistení nedostatku týkajúceho sa postupu vymenovania, konkrétne, či (a prípadne prečo) táto protiprávnosť mohla viesť priamo a automaticky k zrušeniu rozsudku SVS v rámci odvolacieho konania. Akú rovnováhu treba v prípade nedostatku týkajúceho sa postupu vymenovania sudcu nájsť medzi dvomi základnými zásadami rovnakého významu: medzi právom na (spravodlivý a nestranný) súd zriadený zákonom a požiadavkami právnej istoty? Tieto body neboli v rozsudku FV vôbec riešené.

58. Táto zásadná medzera v rozsudku FV predstavuje podľa môjho názoru vážne nebezpečenstvo narušenia jednoty a vnútorného súladu práva Únie. Odôvodnenie obsiahnuté v tomto rozsudku bolo následne prevzaté do preskúmaných rozsudkov. Nasledujúca analýza sa preto týka celej tejto judikatúry.

30 Pozri rozsudok FV (body 54 až 57).

31 Rozsudok FV (body 59 až 63).

32 Rozsudok ESLP, 9. júla 2009, Ilatovskiy v. Rusko (sťažnosť č. 6945/04, CE:ECHR:2009:0709JUD000694504, body 40 a 41). Pozri rozsudok FV (body 67 až 76).

Nesprávne posúdenia Všeobecného súdu týkajúce sa dôsledkov, ktoré treba vyvodiť z nedostatku týkajúceho sa postupu vymenovania

59. Keď Všeobecný súd konštatoval *predmetný nedostatok*, disponoval istou mierou voľnej úvahy alebo bol povinný zrušiť rozsudok SVS, ktorý bol prijatý dotknutým rozhodovacím zložením, z dôvodu porušenia práva na súd zriadený zákonom? Ak zrušenie nebolo automatickým dôsledkom konštatovania nedostatku týkajúceho sa postupu vymenovania, aká bola miera voľnej úvahy, ktorou disponoval Všeobecný súd?

60. Na účely preskúmania týchto otázok považujem za nevyhnutné analyzovať nedostatok týkajúci sa postupu vymenovania z hľadiska práva na súd zriadený zákonom a súčasne zásady právnej istoty.

– *Právo na súd zriadený zákonom*

61. Článok 47 Charty priznáva v jedinom ustanovení právo na spravodlivý proces priznané v článku 6 ods. 1 EDLP a právo na účinný prostriedok nápravy zakotvené v článku 13 EDLP. Vzťah medzi článkom 47 Charty a týmito článkami EDLP je výslovne uvedený vo vysvetlivkách k Charte základných práv.³³ Článok 47 prvý odsek Charty „je založený na článku 13 EDLP“ a jeho druhý odsek „zodpovedá článku 6 ods. 1 EDLP“. Právo na „súd zriadený zákonom“, zakotvené v článku 47 druhom odseku prvej vete Charty, predstavuje jeden z aspektov práva na spravodlivý proces. Takto vymedzený súd je výsledkom určitého postupu. Iba v prípade, že je postup pre zriadenie súdu i) stanovený zákonom a ii) dodržaný v prejednávanej veci, ide v prípade takto zriadeného súdneho orgánu o „súd zriadený zákonom“.

62. Vzhľadom na to, že obsah článku 47 Charty zodpovedá právam zaručeným EDLP, článok 52 ods. 3 Charty vyžaduje, aby právo na účinnú súdnu ochranu a právo na spravodlivý proces, ktoré sú zakotvené v článku 47 mali rovnaký zmysel a rozsah, ako zodpovedajúce práva zaručené EDLP. Článok 47 Charty sa preto má vykladať s náležitým zohľadnením tak vysvetliviek k Charte, ako aj judikatúry ESJP.³⁴ Článok 52 ods. 3 Charty jasne uvádza, že právo Únie môže priznávať okrem iného širší rozsah ochrany.

63. Podľa judikatúry ESJP „ak súd poruší vnútroštátne pravidlá, ktoré sa týkajú zriaďovania a právomoci súdnych orgánov, ide v zásade o porušenie článku 6 ods. 1 Súd preto môže preskúmať, či bolo v tomto ohľade dodržané vnútroštátne právo. Vzhľadom na všeobecnú zásadu, podľa ktorej je v prvom rade úlohou samotných vnútroštátnych súdov vykladať ustanovenia vnútroštátneho práva, sa však Súdom domnieva, že nemôže spochybniť ich výklad, pokiaľ nedošlo k zjavnému porušeniu vnútroštátneho práva“³⁵.

33 Ú. v. EÚ C 303, 2007, s. 17, s. 29 a 30.

34 Ako zdôraznil môj kolega, generálny advokát Saugmandsgaard Øe vo svojich návrhoch vo veci Associação Sindical dos Juizes Portugueses (C-64/16, EU:C:2017:395, bod 71 a poznámka pod čiarou 77), „To, že sa treba odvolávať výlučne na článok 47 Charty, keď predmetná situácia patrí do pôsobnosti práva Únie (pozri rozsudok zo 16. mája 2017, Berlioz Investment Fund, C-682/15, EU:C:2017:373, bod 54 a citovanú judikatúru) nevylučuje [doplnila by som, že samozrejme] možnosť vykladať tento článok vzhľadom na judikatúru ESJP“.

35 Rozsudok ESJP, 2. mája 2019, Pasquini v. San Marino (sťažnosť č. 50956/16, CE:ECHR:2019:0502JUD005095616, bod 102). Pozri skorší rozsudok ESJP, 13. apríla 2006, Fedotova v. Rusko (sťažnosť č. 73225/01, CE:ECHR:2006:0413JUD007322501, bod 42).

64. Judikatúra ESLP tak na účely konštatovania, že došlo k porušeniu práva na súd zriadený zákonom a že toto porušenie (posudzované individuálne) viedlo *tiež* k porušeniu práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného článkom 6 ods. 1 EDLP, vyžaduje „zjavné“³⁶ alebo „závažné“³⁷ porušenie uplatniteľného vnútroštátneho práva. Len v prípade „zjavného porušenia“ vnútroštátneho práva už nie je potrebné pokračovať v preskúmaní, či z toho vyplývajúce súdne posúdenie („konanie“) nebolo spravodlivé.³⁸

65. V dôsledku toho nie každá protiprávnosť postupu pri vymenovaní teda zasahuje do práva na spravodlivý proces v jeho aspekte práva na „súd zriadený zákonom“ dostatočným spôsobom na to, aby išlo o porušenie práva na spravodlivý proces³⁹. Preto treba posúdiť význam výrazu „súd zriadený zákonom“ s prihliadnutím na jeho cieľ.

66. Tento výraz sa týka nielen právneho základu existencie „súdu“, ale tiež rozhodovacieho zloženia v každej veci, čo zahŕňa pravidlá týkajúce sa vymenovania sudcov.⁴⁰ Pojem „zákonom“ zahŕňa právne predpisy týkajúce sa zriaďovania a právomoci súdnych orgánov a tiež akékoľvek iné ustanovenie vnútroštátneho práva, ktorého nedodržanie má za následok protiprávnosť účasti jedného alebo viacerých sudcov na preskúmaní veci.⁴¹

67. Dôvodom existencie tohto aspektu práva na spravodlivý proces je zabrániť tomu, aby výkonná moc vykonávala absolútnu diskrečnú právomoc pri zložení súdu alebo vymenovaní sudcov, a zabezpečiť, aby tieto otázky boli upravené právnymi predpismi.⁴² Oddelenie výkonnej moci od súdneho orgánu zohráva v judikatúre ESLP⁴³ stále významnejšiu úlohu. Tento pojem odráža zásadu právneho štátu, ktorá je súčasťou celého systému EDLP, pretože orgán, ktorý nebol zriadený v súlade s vôľou normotvorcu, by nutne nemal legitimitu, ktorá sa vyžaduje v demokratickej spoločnosti na účely prejednávania veci jednotlivcov.⁴⁴

68. Treba si preto položiť otázku, kedy porušenie pravidiel upravujúcich vymenovania sudcov predstavuje samo osebe porušenie práva na spravodlivý proces.

69. Nedávna judikatúra ESLP, najmä jeho rozsudok Ástráðsson, poskytuje v tomto zmysle dôležité spresnenia.

70. V uvedenom rozsudku ESLP rozhodol, že účasť sudcu vymenovaného v rozpore s vnútroštátnymi predpismi týkajúcimi sa postupu vymenovania sudcov, v rozhodovacom zložení, ktoré konštatovalo trestné činy, ktoré možno pripísať žalobcovi, predstavuje sama osebe porušenie článku 6 ods. 1 EDLP.⁴⁵

71. Predtým, ako sa budem venovať odôvodneniu ESLP, treba uviesť skutkové okolnosti veci. Vec sa týkala postupu vymenovania pätnástich sudcov v rámci novozriadeného odvolacieho súdu na Islande. Podľa relevantných vnútroštátnych právnych predpisov nezávislý hodnotiaci výbor zložený z piatich odborníkov (ďalej len „hodnotiaci výbor“) v zásade vybral pätnástich najkvalifikovanejších kandidátov,

36 Rozsudky ESLP, 31. mája 2011, Kontalexis v. Grécko (sťažnosť č. 59000/08, CE:ECHR:2011:0531JUD005900008, body 41 a 44), a 4. marca 2003, Posokhov v. Rusko (sťažnosť č. 63486/00, CE:ECHR:2003:0304JUD006348600, body 39 a 43).

37 Rozsudok ESLP, 9. júla 2009, Ilatovskiy v. Rusko (sťažnosť č. 6945/04, CE:ECHR:2009:0709JUD000694504, bod 40).

38 Pozri body 68 až 87 nižšie.

39 Pozri tiež body 68 až 87 nižšie.

40 Rozsudok ESLP, 9. júla 2009, Ilatovskiy v. Rusko (sťažnosť č. 6945/04, CE:ECHR:2009:0709JUD000694504, bod 36).

41 Rozsudok ESLP, 12. marca 2019, Guðmundur Andri Ástráðsson v. Island [sťažnosť č. 26374/18, CE:ECHR:2019:0312JUD002637418 (ďalej len „rozsudok Ástráðsson“), bod 98 a citovaná judikatúra].

42 Rozsudok ESLP, 20. októbra 2009, Gorguiladzé v. Gruzínsko (sťažnosť č. 4313/04, ECLI:CE:ECHR:2009:1020JUD000431304, bod 69).

43 Rozsudok ESLP, 8. novembra 2018, Ramos Nunes de Carvalho e Sá v. Portugalsko (sťažnosť č. 55391/13, 57728/13 a 74041/13, CE:ECHR:2018:1106JUD005539113, bod 144 a citovaná judikatúra).

44 Rozsudok ESLP, 28. novembra 2002, Lavents v. Lotyšsko (sťažnosť č. 58442/00, CE:ECHR:2002:1128JUD005844200, bod 114).

45 Rozsudok Ástráðsson (pozri najmä body 107, 108 a 123).

príčom ministerka spravodlivosti (ďalej len „ministerka“) nebola oprávnená vymenovať iného kandidáta, ako niektorého z takto navrhnutých pätnástich kandidátov. Odchylné od tohto pravidla však Parlament mohol prijať návrh ministerky na vymenovanie konkrétneho kandidáta, ktorý síce nebol uvedený medzi pätnástimi najlepšími kandidátmi, avšak spĺňal minimálne kritériá na to, aby bol vymenovaný.⁴⁶

72. Kandidatúru podalo tridsaťsedem osôb, pričom hodnotiaci výbor preskúmal tridsaťtri. Hoci ministerka požiadala, aby jej bol predložený zoznam napríklad, dvadsiatich osôb, medzi ktorými by si mohla vybrať, riadil sa hodnotiaci výbor znením zákona a predložil jej zoznam obsahujúci mená pätnástich najlepších kandidátov, zoradených v poradí podľa zásluh, doplnený o veľmi dôkladnú analýzu postupu hodnotenia. Ministerka chcela vymenovať niektorých iných kandidátov na dotknuté miesta. Keďže sa domnievala, že väčšia váha by mala byť prikladaná súdnej praxi, a s odvolaním na zákon o rovnosti príležitostí („zákon o rovnosti príležitostí č. 10/2008“), predložila výboru Parlamentu pre ústavné a kontrolné záležitosti („Constitutional and Supervisory Committee“ alebo „CSC“) zoznam, ktorý obsahoval len jedenásť úspešných kandidátov vybraných hodnotiacim výborom,⁴⁷ pričom štyri ďalšie osoby boli síce kvalifikovanými kandidátmi, ktorí však neboli úspešní vo výberovom konaní.⁴⁸ Ministerka nepožiadala hodnotiaci výbor o nové hodnotenie na základe takto zmenených kritérií.⁴⁹

73. Členovia parlamentu (poslanci), ktorí tvoria CSC, hlasovali o návrhu ministerky podľa svojej politickej príslušnosti. Väčšia časť ministerku podporila, zatiaľ čo menšia časť vyjadrila vážne pochybnosti o zlučiteľnosti jej konania s pravidlami správneho práva. Takto schválený návrh väčšinou CSC bol následne predložený Parlamentu. Poslanci, ktorí hlasovali striktne podľa svojej politickej príslušnosti, odmietli menšinový názor CSC, ktorý sa snažil zamietnuť návrh ministerky. Následne poslanci, ktorí opäť hlasovali podľa svojej politickej príslušnosti, schválili väčšinou zoznam kandidátov navrhnutých ministerkou (hlasovanie sa týkalo zoznamu ako celku, a nie jednotlivých kandidátov, ako to stanovoval zákon). Hoci prezident Islandskej republiky vzniesol záverečné pochybnosti, pokiaľ ide o postup v rámci Parlamentu, nakoniec podpísal vymenovanie pätnástich kandidátov navrhnutých ministerkou na sudcov odvolacieho súdu.⁵⁰

74. Pokiaľ ide o skutkový stav veci, žalobca, pán Ástráðsson, bol trestným súdom uznaný vinným z vedenia motorového vozidla bez vodičského oprávnenia a pod vplyvom omamných látok. Bol odsúdený a bol mu uložený trest odňatia slobody v trvaní 17 mesiacov, ako aj doživotný zákaz riadenia motorových vozidiel. Žalobca sa obrátil na odvolací súd so žiadosťou o zníženie svojho trestu. Jeho právny zástupca následne napadol účasť jedného sudcu v štvorčlennej súdnej komore, ktorého meno nebolo uvedené na zozname pätnástich úspešných kandidátov predloženom hodnotiacim výborom, pričom poukázal najmä na rozsudok FV. Argumenty pána Ástráðssona však zamietol odvolací súd, ako aj Najvyšší súd. Podal teda sťažnosť na ESLP.⁵¹

75. Treba uviesť, že ESLP pred začatím svojej analýzy spomína rozsudok FV a zároveň rozsudok Súdu EZVO.⁵²

46 Rozsudok Ástráðsson (bod 6).

47 Štyria kandidáti, ktorí boli takto zo zoznamu vyškrtnutí, sa umiestnili na siedmom, jedenástom, dvanástom a štrnástom mieste v hodnotiacej tabuľke výboru.

48 Štyria kandidáti, ktorých mená ministerka doplnila na zoznam, boli výborom uvedení na sedemnástom, osemnástom, devätnástom a tridsiatom mieste. Vzhľadom na to, že bolo treba obsadiť pätnásť miest a výbor výslovne vypracoval zoznam v poradí podľa zásluh, vyplývalo z toho, že žiadny z týchto kandidátov nemal byť za normálnych okolností vymenovaný sudcom odvolacieho súdu.

49 Pokiaľ ide o ďalšie podrobnosti, pozri rozsudok Ástráðsson (body 7 až 18). Poznávam, že právny zástupca dokonca upozornil kanceláriu predsedu vlády na možné nedostatky v postupe, ktorý ministerka navrhovala použiť: pozri bod 13 rozsudku.

50 Pozri rozsudok Ástráðsson (body 19 až 26).

51 Pozri rozsudok Ástráðsson (body 36 až 50).

52 Rozhodnutie Súdneho dvora EZVO zo 14. februára 2017, Pascal Nobile/DAS Rechtsschutz-Versicherungs (E-21/16). Pozri rozsudok Ástráðsson (body 64 až 69). Všeobecný súd odkázal tiež na tento rozsudok v bode 75 rozsudku FV.

76. Na účely prijatia záveru o porušení článku 6 ods. 1 EDLP zohľadnil ESLP viaceré skutočnosti. Po prvé, pripísal veľký význam dvom rozsudkom Najvyššieho islandského súdu týkajúcich sa postupu vymenovania sudcov. Uvedený súd už skôr v kontexte žalôb podaných kandidátmi, ktorí boli navrhnutí hodnotiacim výborom, ale nakoniec neboli vymenovaní,⁵³ rozhodol, že ministerka porušila postup vymenovania, keď vyškrtla štyroch kandidátov zo zoznamu pätnástich najkvalifikovanejších kandidátov, ktorých navrhol hodnotiaci výbor, a doplnila doň štyroch iných kandidátov (ktorí boli zahrnutí do hodnotiacej správy výboru a boli považovaní za dostatočne kvalifikovaných, avšak boli zoradení v poradí, ktoré vylučovalo ich vymenovanie), bez toho aby sa opierala o nové dokumenty alebo vykonala nezávislé posúdenie skutkového stavu. Z toho dôvodu Najvyšší islandský súd priznal náhradu nemajetkovej ujmy, ktorú utrpeli ostatní kandidáti (návrh na náhradu majetkovej ujmy bol týmto súdom zamietnutý, rovnako ako aj žaloba na neplatnosť rozhodnutí ministerky o nezaradení uvedených kandidátov na zoznam osôb, ktoré majú byť vymenované).⁵⁴

77. Po druhé porušenie uplatniteľných vnútroštátnych právnych predpisov bolo zásadné, pretože sa týkalo podstatnej časti konania o vymenovaní a základu postupu výberu kandidátov. Okrem toho si ministerka bola vedomá situácie a dopustila sa tak zjavného porušenia uplatniteľných pravidiel.⁵⁵

78. Po tretie v rozsudku Ástráðsson je zdôraznené, že ani islandský parlament nedodržel postup stanovený pre vymenovanie sudcov tým, že nehlasoval oddelene o vymenovaní každého kandidáta. Cieľom tejto fázy postupu bolo pritom zabezpečiť nezávislosť súdnej moci vo vzťahu k výkonnej moci. Skutočnosť, že parlament nespĺnil úlohu, ktorá mu vyplýva z uplatniteľných právnych predpisov, predstavovala ďalšiu závažnú protiprávnosť výberového konania.⁵⁶ V tejto súvislosti poukazujem na to, že aj keď ESLP na to výslovne neodkazuje vo svojich úvahách týkajúcich sa porušenia práva na súd zriadený zákonom (ale výslovne to uvádza pri stanovení vnútroštátneho skutkového rámca), po sebe nasledujúce hlasovania na úrovni CSC, ako aj v parlamente, ktorými bol schválený návrh ministerky, verne odrážali politickú príslušnosť poslancov, ktorí sa na hlasovaní zúčastnili.⁵⁷

79. ESLP teda dospel k záveru, že už samotnou povahou predstavujú zásahy do dotknutého postupu zjavné porušenie uplatniteľných pravidiel, tak zo strany výkonnej moci, ktorá prekročila hranice svojej diskrečnej právomoci, a zjavne porušila tieto pravidlá, ako aj zo strany parlamentu, ktorý si nespĺnil svoju povinnosť zabezpečiť, aby sa v rámci postupu vymenovania dodržala rovnováha medzi mocou zákonodarnou a mocou výkonnou. ESLP preto rozhodol, že tento postup môže narušiť dôveru, ktorú musia súdy v demokratickej spoločnosti vzbudzovať u jednotlivca, a že teda došlo k porušeniu článku 6 ods. 1 EDLP.⁵⁸

80. Vec Ástráðsson zjavne vykazuje spoločné črty so situáciou, o ktorú ide v preskúmaných veciach. V oboch prípadoch zahrňoval postup vymenovania sudcov stanovisko nezávislého výboru. Tento výbor predložil výkonnej moci zoznam najkvalifikovanejších kandidátov. Postup vymenovania sudcov bol protiprávny v dôsledku nedostatku, ktorého sa dopustila výkonná moc, ktorá si bola vedomá, že sa odchýlila od stanoveného postupu.⁵⁹

81. Tu však podobnosť končí.

53 Najskôr J. R. J. a Á. H. a následne E. J. a J. H.: pozri rozsudok Ástráðsson (body 27 až 35 a 52 až 54).

54 Rozsudok Ástráðsson (body 11, 16, 27 až 35 a 105 až 109).

55 Rozsudok Ástráðsson (body 115 až 118).

56 Rozsudok Ástráðsson (body 119 až 122).

57 Rozsudok Ástráðsson (body 18 až 22).

58 Rozsudok Ástráðsson (bod 123).

59 Vo veci Ástráðsson si bola ministerka plne vedomá toho, že nemá žiadny priestor pre voľnú úvahu a že má prijať zoznam pätnástich najkvalifikovanejších kandidátov, ktorý jej predložil hodnotiaci výbor (v skutočnosti požiadala tento hodnotiaci výbor, aby navrhol dlhší zoznam, čo ale bolo zamietnuté). V preskúmaných rozsudkoch si bola Rada plne vedomá toho, že predmetný zoznam kandidátov zostavený výborom pre výberové konania bol zostavený na základe výberového konania z roku 2013, ktoré sa týkalo obsadenia dvoch krátkodobých voľných miest na SVS, a *nie troch*.

82. Postup vymenovania sudcov SVS má *jediný procesný nedostatok*: bez toho, aby Rada uskutočnila nové výberové konanie na tretie miesto, ktoré sa medzičasom na SVS uvoľnilo, vymenovala troch kandidátov namiesto dvoch na základe existujúceho zoznamu zostaveného na účely obsadenia dvoch miest. Rada pritom vybrala kandidátov, ktorých mená boli uvedené na zozname navrhnutom výborom pre výberové konanie, ktorý obsahoval počet kandidátov zodpovedajúci dvojnásobku počtu sudcov, ktorí boli nakoniec vymenovaní Radou (šesť kandidátov na tri nakoniec obsadené miesta). Hoci Rada nebola povinná tak urobiť, vymenovala v skutočnosti prvé tri osoby zo zoznamu, ktoré výbor pre výberové konanie zoradil v poradí podľa zásluh. Rada sa odchyľila od stanoveného postupu z dôvodov, ktoré spočívali najmä v časovom harmonograme (inými slovami: pravdepodobne z dôvodu uľahčenie administratívnych prác),⁶⁰ keďže SVS mal byť zrušený za menej ako päť mesiacov po nástupe novo vymenovaných sudcov do funkcie.⁶¹

83. Naopak, v postupe vymenovania sudcov opísanom vo veci Ástráðsson hodnotiaci výbor navrhol zoznam pätnástich najkvalifikovanejších kandidátov, rovnako ako bol počet miest. Ministerka z tohto zoznamu vyškrtla štyri mená a doplnila doň iných kandidátov, ktorí sa zúčastnili postupu a boli považovaní za dostatočne kvalifikovaných, ale menej ako pätnásť ostatných navrhnutých kandidátov. Ministerka tým zámerne vylúčila štyroch úspešných kandidátov (teda štyroch z kandidátov, ktorých hodnotiaci výbor považoval za najkvalifikovanejších) preto, aby ich nahradila inými kandidátmi podľa svojho výberu.

84. V tomto štádiu treba pozorne analyzovať konkrétne úvahy ESLP v bodoch 102, 103 a 123 jeho rozsudku (ktorý podľa môjho názoru predstavuje skutočný základ analýzy tohto súdu), ktoré tu citujem *in extenso*:

„102. Súd v tomto zmysle uvádza, že z kritérií uvedených v judikatúre Súdu v oblasti ‚zjavného‘ porušenia vnútroštátneho práva vyplýva, že za porušenia, ktoré spĺňajú toto kritérium, je možné považovať len tie porušenia, ktoré majú zásadnú povahu a sú neoddeliteľnou súčasťou zriadenia a fungovania súdneho systému. V tejto súvislosti sa teda pojem ‚zjavného‘ porušenia vnútroštátneho práva viaže k povahe a závažnosti údajného porušenia. Okrem toho, keď Súd posudzuje otázku, či bolo zriadenie súdu založené na ‚zjavnom‘ porušení vnútroštátneho práva, berie do úvahy to, či skutočnosti, ktoré sú mu predložené, preukazujú, že porušenie vnútroštátnych pravidiel týkajúcich sa vymenovania sudcov bolo úmyselné alebo prinajmenšom predstavovalo zjavné nedodržania uplatniteľného vnútroštátneho práva [pozri tiež v tejto súvislosti rozsudok FV, bod 77].

103. Napokon, Súd pripomína ‚rastúcu úlohu oddelenia výkonnej moci od moci súdnej vo svojej judikatúre‘... To isté platí o ‚nutnosti zachovať nezávislosť súdnictva‘... Na základe vyššie uvedených zásad a pri zohľadnení predmetu a účelu požiadavky, podľa ktorej musí byť súd vždy zriadený zákonom, ako aj na úzku väzbu na základnú zásadu právneho štátu, teda musí Súd uskutočniť preskúmanie nad rámec konania a preskúmať, či porušením uplatniteľných vnútroštátnych pravidiel pri vymenovaní sudcov vzniklo skutočné riziko, že iné odvetvia moci, najmä výkonná moc, vykonávajú neprimeranú diskrečnú právomoc, čím je ohrozená integrita procesu vymenovania do takej miery, ktorá nebola zamýšľaná vnútroštátnymi predpismi platnými v rozhodnom čase.

⁶⁰ Skutočnosť, že funkčné obdobie sudkyne Rofes i Pujol končilo 31. augusta 2015, jasne vyplývala z rozhodnutia o jej vymenovaní. Žiadna zo skutočností, ktoré som preskúmala pri vypracovaní týchto návrhov, neumožnila objasniť, prečo nebolo na účely nahradenia tejto sudkyne uverejnené samostatné výberové konanie, a to ani pred týmto dátumom, ani počas obdobia siedmich mesiacov medzi týmto dátumom a dátumom rozhodnutia o vymenovaní troch sudcov SVS (22. marca 2016). Vzhľadom na nutnosť prijať rozhodnutie 22. marca 2016 sa však mohlo zdať ťažké dokončiť nové výberové konanie a hodnotenie zo strany výboru pre výberové konanie tak, aby nový sudca mohol prevziať funkciu na SVS pred ukončením činnosti tohto súdu. Vyššie (bod 45) som navrhla iný právny prostriedok na riešenie tohto problému.

⁶¹ Pozri bod 4 odôvodnenia rozhodnutia o vymenovaní a bod 13 vyššie. Pán Van Raepenbusch bol vymenovaný retroaktívne, zatiaľ čo vymenovanie pánov Sant’Annu a Kornezova nadobudlo účinnosť až potom, čo zložili prísahu 13. apríla 2016. SVS prestal existovať 1. septembra 2016.

...

123. S prihliadnutím na všetky tieto skutočnosti musí Súd dospieť k záveru, že postup, na základe ktorého bol A. E. vymenovaný za sudcu odvolacieho súdu, s ohľadom na povahu procesných porušení vnútroštátneho práva, potvrdených Najvyšším islandským súdom, predstavuje zjavné porušenie pravidiel uplatniteľných v rozhodnom čase. Súd totiž zastáva názor, že tento postup predpokladal výkon neodôvodnenej diskrečnej právomoci zo strany výkonnej moci, ktorú nepredvídali platné právne predpisy, pri voľbe štyroch sudcov v rámci nového odvolacieho súdu, vrátane A. E., pričom táto skutočnosť je spojená so skutočnosťou, že Parlament nerešpektoval predtým zavedený legislatívny režim s cieľom zabezpečiť primeranú rovnováhu medzi výkonnou a zákonodarnou mocou v rámci postupu vymenovania. Okrem toho, ako rozhodol Najvyšší súd, ministerka spravodlivosti konala v zjavnom rozpore s uplatniteľnými pravidlami, keď rozhodla o nahradení štyroch z pätnástich kandidátov, ktorých výbor považoval za najkvalifikovanejších kandidátov, inými štyrmi kandidátmi, ktorí boli považovaní za menej kvalifikovaných, vrátane A. E. Z tohto dôvodu tak uvedený postup narušil dôveru, ktorú musia súdy v demokratickej spoločnosti vzbudzovať u jednotlivcov, a porušil samotnú podstatu zásady, podľa ktorej musí byť súd zriadený zákonom, teda jednu zo základných zásad právneho štátu. Súd zdôrazňuje, že pokiaľ by sa malo rozhodnúť inak z hľadiska skutočností prejednávanej veci, znamenalo by to, že táto základná záruka stanovená v článku 6 ods. 1 [EDLP], by nemala žiadnu účinnú ochranu. V dôsledku toho Súd dospel k záveru, že článok 6 ods. 1 [EDLP] bol v prejednávanej veci porušený.“

85. Zastávam názor, že z bodov rozsudku Ástráðsson, ktoré som práve citovala, vyplýva, že hoci treba „zohľadniť to, že skutočnosti preukazujú, že porušenie vnútroštátnych pravidiel týkajúcich sa vymenovania sudcov bolo úmyselné“, *tento prvok sám osebe nestačí* na to, aby nedostatok v postupe vymenovania sudcu predstavoval zjavné porušenie článku 6 ods. 1 EDLP. Je potrebné uskutočniť preskúmanie nad rámec tejto skutočnosti posudzovanej samostatne a posúdiť, či porušenie pravidiel uplatniteľných na vymenovanie sudcov predstavovalo skutočné riziko, že ostatné moci, najmä výkonná moc, využili svoje výsady takým spôsobom, že ohrozili integritu postupu vymenovania.⁶² Ak je to tak – v prípade, že ide o „neodôvodnený výkon diskrečnej právomoci výkonnou mocou“ (natolko, že výsledný proces „narušil dôveru, ktorú musia súdy v demokratickej spoločnosti vzbudzovať u jednotlivcov, a porušil samotnú podstatu zásady, podľa ktorej súd musí byť zriadený zákonom“) – ide o „zjavné“ porušenie práva na súd zriadený zákonom, ktoré samo osebe vedie k porušeniu práva na spravodlivý proces.

86. Ak sa táto analýza použije na nedostatok, ktorým je postihnuté rozhodnutie o vymenovaní, dotknuté v prejednávanej veci, nie je možné dôvodne dospieť k záveru, že tento nedostatok mohol narušiť „dôveru, ktorú musia súdy v demokratickej spoločnosti vzbudzovať u jednotlivcov“. Na rozdiel od skutočností, na ktorých je založený rozsudok Ástráðsson, výkonná moc nemanipulovala so zoznamom s cieľom vylúčiť niektorých úspešných kandidátov a nahradiť ich inými kandidátmi. Zisteným nedostatkom výkonná moc nevykonala svoju právomoc takým spôsobom, ktorý by narušil celý postup vymenovania.

87. Pri uplatnení kritérií stanovených ESLP v rozsudku Ástráðsson som dospela k záveru, že konkrétny nedostatok, ktorým bolo postihnuté vymenovanie troch sudcov SVS a ktorý bol opísaný v rozsudku FV a v preskúmaných rozsudkoch, nemohol sám osebe viesť k „zjavnému porušeniu“ práva na spravodlivý proces zakotveného v článku 47 druhom odseku prvej vete Charty. Je teda potrebné posúdiť, či s prihliadnutím na všetky relevantné skutočnosti bolo v prejednávanej veci dodržané právo na spravodlivý proces, čo Súd neurobil. Je zrejmé, že ako žaloby žalobcov v preskúmaných veciach,

62 Rozsudok Ástráðsson (bod 103).

tak aj žaloba žalobkyne FV boli prejednané rozhodovacím zložením SVS, zloženým z osôb, ktoré sú v plnom rozsahu kvalifikované na výkon funkcie na tomto súde a vybraných zo zoznamu zostaveného výborom pre výberové konanie, a nebol konštatovaný žiadny nedostatok, ktorý by mohol viesť k neplatnosti *prejednávania* týchto vecí rozhodovacím zložením.

– *Zásada právnej istoty*

88. Vzhľadom na vyššie uvedené a pri náležitom zohľadnení zásady právnej istoty teraz preskúmam dôsledok, ktorý Súd spojil s nedostatkom v rámci postupu pri vymenovaní, a síce zrušenie rozsudkov SVS vo veciach FV, HG a Simpson.

89. Pokiaľ viem, zásada právnej istoty, ktorú Súdny dvor zaradil medzi všeobecné právne zásady,⁶³ sa v judikatúre Súdneho dvora objavila po prvýkrát na začiatku roku 1960. V tomto prvom rozsudku už Súdny dvor vyvážil význam tejto zásady so zásadou zákonnosti a zdôraznil, že otázka, ktorá z týchto zásad má mať v každom jednotlivom prípade prednosť, závisí od porovnania verejného záujmu s dotknutými súkromnými záujmami.⁶⁴

90. Zásada právnej istoty vyžaduje, aby boli právne pravidlá jasné a presné, a smeruje k zabezpečeniu predvídateľnosti situácií a právnych vzťahov, na ktoré sa vzťahuje právo Únie.⁶⁵ Táto zásada má v judikatúre Súdneho dvora viacero rovín na účely zachovania istoty, stability, jednotnosti a súdržnosti právneho poriadku Únie.⁶⁶ Predstavuje prameň a základ ďalších dvoch zásad práva Únie, ktoré ju dopĺňajú: zásady legitímnej dôvery⁶⁷ a zásady právnej sily rozhodnutej veci.⁶⁸

91. Pokiaľ ide o spojenie zásady právnej istoty so zásadou právnej sily rozhodnutej veci, súhlasím s tým, čo píše Jean Carbonnier: „To, čo priznáva rozsudku jeho úplnú hodnotu, jeho nadradenosť voči riešeniu, o ktoré by sa medzi dvoma rozhádanými mohol pokúsiť okoloidúci v dobrej viere, nie je dosiahnutie súladu s absolútnou pravdou (kde je pravda?) – ale priznanie osobitnej sily štátom, ktorá zakazuje jeho spochybnovanie, pretože sa spory musia ukončiť..., čo zaručuje stabilitu, bezpečnosť a mier medzi ľuďmi“⁶⁹.

92. Súdny dvor tak neváhal obmedziť časové účinky svojich rozsudkov s cieľom zachovať právnu istotu. Pokiaľ ide o žalobu o neplatnosť, táto možnosť je výslovne stanovená v článku 264 ods. 2 ZFEÚ. Súdny dvor pristúpil k takémuto obmedzeniu tiež v prejudiciálnych konaniach týkajúcich sa výkladu a platnosti. Napríklad v rozsudku Defrenne Súdny dvor zdôraznil, že „naliehavé dôvody právnej istoty týkajúce sa všetkých dotknutých záujmov, tak verejných ako súkromných, v zásade bránia spochybneniu odmeňovania za obdobia... pred dňom vyhlásenia tohto rozsudku, s výnimkou tých pracovníkov, ktorí pred týmto dňom podali návrh na začatie súdneho konania alebo obdobného konania“⁷⁰. Súdny dvor však môže iba „výnimočne“ „pri uplatňovaní všeobecnej zásady právnej istoty obsiahnutej v právnom poriadku Spoločenstva pristúpiť k obmedzeniu možnosti všetkých dotknutých

63 Rozsudok z 15. februára 1996, Duff a i. (C-63/93, EU:C:1996:51, bod 31).

64 Rozsudok z 22. marca 1961, Snpat/Vysoký úrad (42/59 a 49/59, EU:C:1961:5, s. 159).

65 Rozsudok z 15. februára 1996, Duff a i. (C-63/93, EU:C:1996:51, bod 20).

66 Pokiaľ ide o analýzu judikatúry Súdneho dvora k tomuto bodu, pozri PUISSOCHET, J.-P., LEGAL, H.: Le principe de sécurité juridique dans la jurisprudence de la Cour de justice des Communautés européennes. In: *Cahiers du Conseil Constitutionnel*, č. 11, december 2001.

67 Rozsudok zo 4. júla 1973, Westzucker (1/73, EU:C:1973:78, bod 6).

68 Rozsudok z 1. júna 1999, Eco Swiss (C-126/97, EU:C:1999:269, bod 46).

69 CARBONNIER, J.: *Droit civil*. Introduction, n° 46, citovaný v správe sudcu spravodajcu M. Charruaulta týkajúcej sa rozsudku Odvolacieho súdu (plenárne zasadnutie), č. 540 zo 7. júla 2006.

70 Rozsudok z 8. apríla 1976, Defrenne (43/75, EU:C:1976:56, body 74 a 75).

osôb dovolávať sa tohto ustanovenia, ktoré vyložil, vzhľadom na to, že v takom prípade ide o spochybnenie právnych vzťahov, ktoré vznikli v dobrej viere. Na rozhodnutie o takom obmedzení je nevyhnutné, aby boli splnené dve podstatné kritériá, ktorými sú dobrá viera dotknutých osôb a riziko vážnych ťažkostí⁷¹.

93. Zásady právnej istoty sa Súdny dvor dovolával tiež vtedy, keď rozhodoval o otázkach týkajúcich sa späťvzatia aktov Únie. Späťvzatie protiprávneho aktu je možné, pokiaľ k nemu dôjde v primeranej lehote, a orgán, ktorý ho prijal, dostatočne zohľadnil rozsah, v ktorom sa žalobkyňa prípadne mohla spoliehať na zákonnosť aktu; ak nie sú tieto podmienky splnené, späťvzatie sa dotýka zásad právnej istoty a legitímnej dôvery a musí sa zrušiť.⁷²

94. ESLP tiež uznal zásadu právnej istoty, aj keď sa táto zásada v EDLP výslovne neobjavuje.

95. V kontexte článku 6 ods. 1 EDLP tak ESLP rozhodol, že „právo na súd“ nie je absolútne a je možné ho implicitne obmedziť, najmä na účely zabezpečenia riadneho výkonu spravodlivosti a dodržiavania najmä zásady právnej istoty. Tieto obmedzenia však musia byť primerané a nesmú brániť subjektu vo voľnom prístupe takým spôsobom alebo v takej miere, že by bolo porušené jeho právo na súd v samotnej svojej podstate.⁷³

96. ESLP tiež poskytol možnosť časovo obmedziť účinky svojich rozhodnutí, keď zastával názor, že „zásada právnej istoty, ktorá je nevyhnutne obsiahnutá v práve [EDLP], ako aj v práve [Únie], zbavuje [dotknutý štát] povinnosti spochybníť právne akty alebo situácie, ktoré nastali pred vyhlásením tohto rozsudku“⁷⁴. Táto zásada, ako ju vykonáva ESLP, zahŕňa rozmery stability a predvídateľnosti, ktoré sú s ňou inherentne spojené.⁷⁵

97. Teraz preskúmam, či v prípade, že je zistený nedostatok v rámci postupu vymenovania niektorého sudcu, bráni zásada právnej istoty, aby boli z dôvodu tohto nedostatku automaticky zrušené rozsudky vydané týmto sudcom alebo s jeho účasťou.

98. Zdá sa, že z rýchleho a nevyhnutne neúplného preskúmania relevantnej judikatúry vyplýva, že takýto automatický dôsledok *nevyplyva* z právnych tradícií spoločných pre členské štáty. Naproti tomu: v právnych poriadkoch niektorých členských štátoch existujú mechanizmy vyváženia významu práva na súd zriadený zákonom na jednej strane a zásady právnej istoty na strane druhej. Nižšie uvediem niekoľko príkladov prijatých riešení, ktoré je podľa môjho názoru možné použiť ako inšpiráciu, pričom si uvedomujem, že zoznam nie je taxatívny a že sa riešenia v jednotlivých členských štátoch a v jednotlivých oblastiach práva líšia, a to najmä v oblasti trestného práva.

99. Napríklad vo Francúzsku Conseil d'État (Štátna rada) v rámci preskúmania zákonnosti nariadení o vymenovaní troch sudcov uviedla v dvoch principiálnych rozsudkoch, že okamžité zrušenie vymenovania týchto sudcov so spätnou účinnosťou predstavuje „zjavne neprimeraný“ zásah do verejného výkonu spravodlivosti. V dôsledku toho rozhodla, že rozhodnutie, ktorým sa ruší vymenovanie týchto sudcov, nadobudne účinnosť až o niekoľko týždňov neskôr. Na účely vydania rozhodnutia v tomto zmysle Conseil d'État (Štátna rada) zastávala názor, že pokiaľ „zrušenie správneho aktu v zásade znamená, že tento akt sa považuje za akt, ktorý nebol nikdy prijatý“, pokiaľ „je zjavné, že tento spätný účinok zrušenia môže mať zjavne neprimerané dôsledky z dôvodu účinkov, ktoré tento akt vyvolal, a situácií, ku ktorým mohlo dôjsť, keď bol v platnosti, tak aj všeobecného

71 Rozsudok z 18. januára 2007, Brzeziński (C-313/05, EU:C:2007:33, bod 56).

72 Rozsudok z 26. februára 1987, Consorzio Cooperative d'Abruzzo/Komisija (15/85, EU:C:1987:111, body 12 a 17).

73 Rozsudok ESLP, 28. októbra 1998, Pérez de Rada Cavanilles v. Španielsko (sťažnosť č. 28090/95, CE:ECHR:1998:1028JUD002809095, body 44 a 45). K tomuto bodu pozri tiež stanovisko, ktoré predniesol generálny advokát Mengozzi vo veci Preskúmanie Arango Jaramillo a i./EIB (C-334/12 RX-II, EU:C:2012:733, body 59 a 60 a citovaná judikatúra).

74 Rozsudok ESLP, 13. júna 1979, Marckx v. Belgicko (sťažnosť č. 6833/74, CE:ECHR:1979:0613JUD000683374, bod 58).

75 SOULAS de RUSSEL, D., RAIMBAULT, P.: Nature et racines du principe de sécurité juridique: une mise au point. In: *Revue internationale de droit comparé*, zväzok 55, č. 1, január – marec 2003, s. 85 – 103, najmä s. 90 – 91.

záujmu, ktorý by mohol byť spojený s dočasným zachovaním jeho účinkov, je úlohou správneho súdu..., aby zohľadnil dôsledky spätnej účinnosti zrušenia pre rôzne verejné alebo súkromné záujmy, ako aj nevýhody, ktoré by malo časové obmedzenie účinkov zrušenia s ohľadom na zásadu zákonnosti a práva jednotlivcov na účinnú súdnu ochranu“⁷⁶.

100. Zaujímavý je podľa môjho názoru tiež prístup použitý v Anglicku a Walese (necítim sa byť kompetentná vyjadrovať sa k ostatným častiam Spojeného kráľovstva), a to prinajmenšom z dôvodu jeho pragmatizmu. V tomto právnom poriadku sa uznáva zásada „sudca *de facto*“, podľa ktorej môžu akty sudcu zostať platné v súlade so zákonom, aj keď je jeho vymenovanie neplatné a bez akéhokoľvek právneho účinku. Vo veci, v ktorej najskôr rozhodoval na High Court of Justice, Queen’s Bench Division (Vrchný súd, oddelenie Queen’s Bench, Spojené kráľovstvo) sudca, ktorý nemal právomoc rozhodovať v danej veci, žalobkyňa spochybnila (v prvostupňovom konaní) právomoc sudcu rozhodovať a položila v (odvolacom konaní) otázku, či je v súlade s právom každého jednotlivca byť vypočutý súdom „zriadeným zákonom“. Podľa veľmi rozsiahleho rozsudku Court of Appeal (Odvolací súd, Spojené kráľovstvo) môže zásada „sudcu *de facto*“ zabezpečiť platnosť aktov dotknutého sudcu a to tak, že budú splnené požiadavky článku 6 ods. 1 EDLP. Z odôvodnenia Court of Appeal (Odvolací súd) vyplýva, že táto zásada má chrániť každého, kto podáva žalobu na súd, v tom zmysle, že ho považuje za riadne zostavený súd. Logika zásady spočíva v zachovaní rýchlosti, právnej istoty, stability a dôvery verejnosti v súdny systém, ako aj v zabránení sporov týkajúcich sa formálnych náležitostí vymenovania. Zásada „sudcu *de facto*“ sa však neuplatňuje na osoby, ktoré sa zúčastnili takéhoto rozhodovacieho zloženia, pričom sú si vedomé toho, že na tento účel nemajú dostatok právomoci (osoby, ktoré sa nazývajú „uzurpátormi“). Rozhodnutia takýchto osôb sú neplatné.⁷⁷

101. V Nemecku mal Bundesverfassungsgericht (Spolkový ústavný súd, Nemecko) príležitosť spresniť, že cieľom práva na „zákonného sudcu“, tak ako je zakotvené v nemeckej ústave, je napriek svojmu zásadnému významu pre jednotlivca, v zásade len predchádzať riziku manipulácie súdnych orgánov. Bundesverfassungsgericht (Spolkový ústavný súd) výslovne zdôraznil, že takéto obmedzenie „absolútneho“ práva na „zákonného sudcu“ je odôvodnené z hľadiska právnej istoty.⁷⁸

102. V Českej republike Ústavní soud (Česká republika) v rámci preskúmania pridelenia sudcu na Nejvyšší soud (Česká republika), ktorý viedol k zrušeniu tohto pridelenia z dôvodu procesnej vady, rozhodol zachovať rozhodnutia vydané senátom, v ktorom dotknutý sudca zasadal, čím uprednostnil zásadu ochrany legitímnej dôvery občanov v práve a zásadu ochrany dobrej viery.⁷⁹

103. V Španielsku Tribunal Constitucional (Ústavný súd, Španielsko) rozhodol, že nedostatky týkajúce sa vymenovania alebo určenia sudcu nemajú za následok neplatnosť celého konania, ani neplatnosť rozsudku vydaného týmto sudcom.⁸⁰ Tento výklad je odôvodnený potrebou zabezpečiť právnu istotu.⁸¹ Rovnaká judikatúra však jasne stanovuje rozdiel v prípade pochybností o nestrannosti alebo nezávislosti dotknutého sudcu.⁸² Pokiaľ totiž tieto skutočnosti neexistujú, je možné zrušenie rozsudku odôvodniť.

104. Vo viacerých členských štátoch teda nie je právo na súd zriadený zákonom považované za absolútne, takže nie každý zásah do tohto práva vedie automaticky k zrušeniu celého rozsudku, na ktorom sa dotknutý sudca zúčastnil. Tendencia spočíva skôr v snahe nájsť primeranú rovnováhu medzi týmto právom na jednej strane a právnou istotou na strane druhej.

76 CE, 6^a/1^a SSR, rozhodnutie z 12. decembra 2007, č. 296072 (ECLI:FR:CESSR:2007:296072.20071212); CE, sect., rozhodnutie z 30. decembra 2010, č. 329513 (ECLI:FR:CESEC:2010:329513.20101230).

77 Fawdry & Co (A Firm) v Murfitt v Lord Chancellor’s Department [2002] EWCA Civ 643.

78 Bundesverfassungsgericht (Spolkový ústavný súd), uznesenie z 27. októbra 1996, 2 BvR 1375/96; pozri tiež Bundesgerichtshof (Spolkový súdny dvor, Nemecko), uznesenie z 26. apríla 2005, X ZB 17/04.

79 Ústavní soud, nález z 12. decembra 2006, č. Pl. ÚS 17/06-2.

80 Rozsudok Tribunal Constitucional (Ústavný súd) 164/2008, z 15. decembra 2008 (ECLI:ES:TC:2008:164).

81 Rozsudok Tribunal Constitucional (Ústavný súd) 101/1984, z 28. novembra 1984 (ECLI:ES:TC:1984:101).

82 Rozsudok Tribunal Constitucional (Ústavný súd) 164/2008, z 15. decembra 2008 (ECLI:ES:TC:2008:164).

105. Vzhľadom na tieto úvahy treba posúdiť otázku, ako túto rovnováhu uskutočniť, pokiaľ je nedostatok zistený v rámci postupu vymenovania sudcu, ktorý rozhodoval v danej veci.

106. Zastávam názor, že všetko závisí od povahy dotknutého nedostatku.

107. Nesnažím sa tu uviesť taxatívny zoznam možných nedostatkov. Domnievam sa, že existuje mnoho nedostatkov od procesného pochybenia, ktoré je skutočne „*de minimis*“, až po zjavné porušenie základných kritérií pre vymenovanie sudcov. Prvá kategória nedostatkov zahrňuje napríklad okolnosť, že list o vymenovaní sudcu mal byť po podpísaní zodpovedným ministrom označený pečiatkou zelenej farby, ale asistentka, ktorá sa ponáhľala, si pomýlila farbu atramentu a použitý atrament nebol zelenej farby, ale modrej. Príkladom druhej kategórie nedostatkov je manipulácia s postupom zo strany politických predstaviteľov s cieľom dosiahnuť vymenovanie za sudcu jedného z ich stúpencov, ktorý nie je držiteľom diplomu v odbore práva vyžadovaného vo výberovom konaní, ale ktorý by bez akýchkoľvek pochybností odsúdil akúkoľvek osobu, ktorá sa postaví proti vláde, na doživotie.

108. Zastávam názor, že kritérium stanovené judikatúrou ESLP analyzovanou vyššie tu má osobitne veľký význam.

109. Ak došlo k „zjavnému“ porušeniu práva na súd zriadený zákonom, ktorý narúša dôveru, ktorú musia súdy v demokratickej spoločnosti vzbudzovať u jednotlivca, zjavne treba takto protiprávne rozsudky jednoducho zrušiť. Naproti tomu, ak je dotknutý nedostatok menej závažný a nepredstavuje takéto porušenie, zásada právnej istoty neumožňuje automatické zrušenie týchto rozsudkov. Bolo by skôr potrebné skúmať danú situáciu dôkladnejšie, pričom by sa mala zohľadniť táto dôležitá zásada. V určitých konkrétnych prípadoch sa môže stať, že táto zásada bude musieť mať prednosť pred právom na súd zriadený zákonom.⁸³ Ak sa však ukáže, že došlo k zásahu do samotnej *podstaty* práva na spravodlivý proces, bude nevyhnutne potrebné dať prednosť tomuto právu pred zásadou právnej istoty a predmetný rozsudok zrušiť.

110. Zastávam názor, že hoci je predmetný nedostatok v konaniach o preskúmaní v prejednávanych veciach nepochybne závažnejší ako obyčajná chyba vo farbe použitého atramentu, nejde o nedostatok, ktorý by bolo možné kvalifikovať ako „zjavné porušenie práva na súd zriadený zákonom“.

111. V dôsledku toho sa Všeobecný súd svojím rozhodnutím, že nedostatok v rámci postupu vymenovania sudcov SVS mohol porušovať právo na súd zriadený zákonom, a že preto musia byť predmetné rozsudky automaticky zrušené, *bez toho* aby sa pokúsil vyvážiť význam tejto zásady so zásadou právnej istoty, dopustil závažného nesprávneho právneho posúdenia v preskúmaných rozsudkoch (podobne ako to bolo v prípade rozsudku FV).

O druhej časti problematiky identifikovanej Súdnym dvorom: „incidenčné“ preskúmanie zákonnosti vymenovania sudcu

112. Hneď na úvod chcem poukázať na to, že v rozsudku Simpson sa Všeobecný súd konajúci *ex officio* pýtal účastníkov konania, aké dôsledky treba vyvodiť z rozsudku FV⁸⁴; zatiaľ čo vo veci HG otázku prípadného nedostatku rozhodovacieho zloženia vzniesol samotný žalobca.⁸⁵

83 Do tejto kategórie jednoznačne patria nedostatky čisto formálneho charakteru.

84 Rozsudok z 19. júla 2018, Simpson/Rada (T-646/16 P, neuvverejnený, EU:T:2018:493, bod 31), pozri tiež bod 25 vyššie.

85 Rozsudok z 19. júla 2018, HG/Komisia (T-693/16 P, neuvverejnený, EU:T:2018:492, bod 32).

113. Skôr než sa budem zaoberať otázkou, či sa Všeobecný súd dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď ako odvolací súd preskúmal *ex officio* vymenovanie sudcov zasadajúcich v rozhodovacom zložení prvostupňového súdu, posúdim, či bol v tomto kontexte oprávnený vykonať incidenčné preskúmanie na základe článku 277 ZFEÚ, pretože táto otázka bola na pojednávaní predmetom živej diskusie.

O otázke uplatniteľnosti článku 277 ZFEÚ

114. Článok 277 ZFEÚ upravuje možnosť incidenčného preskúmania aktov práva Únie. Toto preskúmanie sa neuskutoční na základe samostatnej žaloby, ale v rámci incidenčného konania na súde Únie v súvislosti s hlavnou žalobou.⁸⁶ Takáto možnosť vyjadruje všeobecnú zásadu, ktorej cieľom je zaručiť, aby každá osoba mala možnosť napadnúť akt Únie, ktorý tvorí základ pre rozhodnutie namierené voči nej.⁸⁷

115. Nebudem sa zaoberať všetkými podmienkami, ktorými článok 277 ZFEÚ podmieňuje možnosť uplatnenia „námietky protiprávnosti“, ako je podmienka, podľa ktorej musí byť osoba, ktorá vznáša takúto námietku „stranou“⁸⁸ v „spore“, ktorý je predmetom hlavnej žaloby. Budem sa venovať rovno tej podmienke, ktorá je najrelevantnejšia pre prejednávané veci. Námietku protiprávnosti je možné vzniesť len na účely spochybnenia aktu, „ktorý je všeobecne záväzný“ a ktorý prijala inštitúcia, orgán, úrad alebo agentúra Únie.⁸⁹

116. Definovanie právnej povahy rozhodnutí o vymenovaní sa tak stáva nevyhnutnou etapou na určenie prostriedkov na jeho preskúmanie. Táto právna povaha je vymedzená po prvé autorom aktu: Rada. Ide teda o akt inštitúcie Únie na rozdiel od vymenovania sudcov a generálnych advokátov Súdneho dvora a Všeobecného súdu, ku ktorému dochádza na základe spoločnej dohody medzi vláдами členských štátov v súlade s článkom 253 prvým odsekom ZFEÚ.

117. Táto právna povaha je ďalej definovaná kvalifikáciou, ktorú jej priznáva primárne právo Únie: „rozhodnutie“. Ide teda o akt sekundárneho práva, ktorý nebol prijatý „riadnym“ legislatívnym postupom, vymedzeným v článku 289 ods. 1 ZFEÚ, ale osobitným postupom upraveným v článku 257 štvrtým odsekom ZFEÚ v spojení s článkom 3 ods. 1 prílohy I Štatútu Súdneho dvora Európskej únie.

118. Pojem „všeobecne záväzný akt“ bol rozpracovaný judikatúrou. Tento pojem je možné odvodiť zo skutočnosti, že sa dotknutý akt vzťahuje na objektívne vymedzené situácie a vyvoláva právne účinky voči všeobecne a abstraktne vymedzeným kategóriám osôb.⁹⁰ Naopak, samotným znením článku 277 ZFEÚ sú vylúčené akty, ktoré nie sú všeobecne záväzné, teda rozhodnutia, ktoré sú určené jednotlivcovi.⁹¹ Je pravda, že vo veciach, v ktorých došlo ku spochybneniu volieb alebo vymenovania

86 Rozsudok zo 16. júla 1981, Albini/Rada a Komisia (33/80, EU:C:1981:186, bod 17).

87 Rozsudok zo 16. apríla 2015, TMK Europe (C-143/14, EU:C:2015:236, bod 18 a citovaná judikatúra).

88 Judikatúra pripúšťa, že námietku protiprávnosti môžu okrem jednotlivcov vzniesť a tzv. „privilegovaní“ žalobcovia. Pozri rozsudok z 10. júla 2003, Komisia/ECB (C-11/00, EU:C:2003:395). Generálni advokáti už dlho zastávali názor, že túto možnosť majú tzv. privilegovaní žalobcovia. Pozri okrem iného návrhy, ktoré predniesol generálny advokát Slynn vo veci Francúzsko/Komisia (181/85, neuverejnené, EU:C:1986:491, s. 702 a 703). Súdny dvor však odopiera členským štátom možnosť odvolávať sa na protiprávnosť rozhodnutia alebo smernice, ktoré sú im adresované, ako prostriedku obrany proti žalobe o nesplnenie povinnosti spočívajúcej v nedodržaní tohto rozhodnutia alebo tejto smernice (rozsudok z 18. októbra 2012, Komisia/Česká republika, C-37/11, EU:C:2012:640, bod 46). Rovnaká úvaha sa použije v prípade rozhodnutia, ktorého členský štát nebol formálne adresátom: ako člen Rady, ktorá je autorom uvedeného rozhodnutia, členský štát nevyhnutne poznal toto rozhodnutie a bol plne schopný podať žalobu o neplatnosť tohto rozhodnutia (rozsudok z 27. marca 2019, Komisia/Nemecko, C-620/16, EU:C:2019:256, bod 90).

89 V tejto súvislosti poznamenávam, že pred nadobudnutím platnosti Lisabonskej zmluvy bola námietka protiprávnosti obmedzená Zmluvami na nariadenia (pozri článok 184 EHS, následne 244 ES, v súčasnosti 277 ZFEÚ). Judikatúra však rýchlo rozšírila túto možnosť aj na iné akty orgánov, ktoré, aj keď nemali podobu nariadenia, „mali podobné účinky“, aj keď nie sú „nariadeniami v užšom zmysle slova“ (rozsudok zo 6. marca 1979, Simmenthal/Komisia, 92/78, EU:C:1979:53, bod 35 a nasl.).

90 Rozsudok z 31. mája 2001, Sadam Zuccherifici a i./Rada (C-41/99 P, EU:C:2001:302, bod 24).

91 Rozsudok z 24. septembra 1987, Acciaierie e Ferriere di Porto Nogaro/Komisia (340/85, EU:C:1987:384, bod 5). Súdny dvor pripomenul, že „podľa ustálenej judikatúry sa žalobca nemôže v rámci žaloby o neplatnosť podanej proti jednotlivému rozhodnutiu odvolávať na námietku nezákonnosti voči iným jednotlivým rozhodnutiam, ktoré mu boli určené a ktoré nadobudli právoplatnosť“.

osôb zvolených do miestneho výboru zamestnancov v Luxembursku⁹² alebo zamietnutiu kandidatúry Radou,⁹³ vykonal Všeobecný súd incidenčné preskúmanie. V obidvoch veciach išlo o všeobecne záväzné akty, ktoré slúžili ako základ pre prijatie spochybnených aktov (stanov miestneho výboru zamestnancov v Luxembursku⁹⁴ alebo oznámenie o voľnom pracovnom mieste s výzvou na predkladanie prihlášok).⁹⁵

119. Podľa judikatúry Všeobecného súdu je teda námietka nezákonnosti vznesená incidenčne podľa článku 277 ZFEÚ pri napadnutí zákonnosti aktu treťou osobou prípustná len v prípade, že medzi týmto aktom a právnou normou existuje spojitosť, proti ktorej údajnej nezákonnosti sa namieta; všeobecný akt, proti ktorého nezákonnosti sa namieta, musí byť priamo alebo nepriamo uplatniteľný vo veci, ktorá je predmetom žaloby, a musí existovať priamy právny vzťah medzi napadnutým individuálnym rozhodnutím a sporným všeobecným aktom.⁹⁶

120. Je možné zastávať názor, že rozhodnutie o vymenovaní má dvojakú povahu individuálneho aktu (vo vzťahu k vymenovaným osobám) a všeobecne záväzného aktu (z dôvodu účinkov, ktoré má vo vzťahu k jednotlivcom Únie), ako to Komisia a HG tvrdili na pojednávaní?

121. Je pravda, že Súdny dvor uznal, že akt Rady môže mať dvojakú povahu a môže predstavovať všeobecne záväzný akt v rozsahu, v akom je adresovaný určitej kategórii všeobecne a abstraktne určených adresátov (napríklad akt, ktorý zakazuje sprístupniť finančné prostriedky a hospodárske zdroje osobám a subjektom, ktoré sú uvedené na zoznamoch nachádzajúcich sa v prílohách dotknutých aktov), a zároveň súbor individuálnych rozhodnutí (voči týmto osobám a subjektom).⁹⁷ Tento druh aktu skutočne zodpovedá definícii všeobecne záväzného aktu, pretože i) má právne účinky voči všeobecne a abstraktne vymedzeným kategóriám osôb; ii) uplatní sa priamo alebo nepriamo vo veci prejednáwanej v rámci žaloby a iii) má priamy právny vzťah s napadnutým individuálnym rozhodnutím.

122. Nemyslím si, že to tak je v prípade rozhodnutia o vymenovaní.

123. Po prvé rozhodnutie o vymenovaní sudcu nie je možné všeobecne označiť za akt uplatniteľný vo veci prejednáwanej v rámci žaloby. Po druhé rozhodnutie o vymenovaní nemá žiadny priamy (alebo nepriamy) právny vzťah s jednotlivými rozhodnutiami napadnutými žalobcami na SVS (vo veci Simpson rozhodnutie Rady o zamietnutí služobného postupu do platovej triedy AD 9 a vo veci HG rozhodnutie tripartitného menovacieho orgánu, ktorým mu bola uložená disciplinárna sankcia a povinnosť nahradiť škodu, ktorú utrpela Komisia). Po tretie individuálnymi aktmi napadnutými pred Všeobecným súdom v prejednávaných veciach nie sú jednotlivé rozhodnutia, ktoré sú predmetom žaloby, ale rozsudky, ktoré sú predmetom odvolania. Po štvrté rozhodnutie o vymenovaní sa nevzťahuje na „všeobecne a abstraktne vymedzené kategórie osôb“, a všetky subjekty Únie, na ktoré sa vzťahuje právomoc SVS, nemožno považovať za takúto kategóriu osôb „predpokladanú“ rozhodnutím o vymenovaní. Skutočnosť, že toto rozhodnutie bolo uverejnené v úradnom vestníku, nemôže zmeniť jeho právnu povahu. Napríklad rozhodnutia Komisie v oblasti štátnej podpory sú tiež uverejnené v úradnom vestníku, čo však neznamená, že predstavujú všeobecne záväzné akty.

124. Domnievam sa teda, že rozhodnutie o vymenovaní nemožno považovať za všeobecne záväzný akt, ktorý by mohol byť predmetom incidenčného preskúmania zákonnosti na základe článku 277 ZFEÚ.

92 Rozsudok z 22. apríla 2004, Schintgen/Komisia (T-343/02, EU:T:2004:111).

93 Rozsudok z 23. marca 2004, Theodorakis/Rada (T-310/02, EU:T:2004:90).

94 Rozsudok z 22. apríla 2004, Schintgen/Komisia (T-343/02, EU:T:2004:111, bod 25).

95 Rozsudok z 23. marca 2004, Theodorakis/Rada (T-310/02, EU:T:2004:90, body 48 a 49).

96 Rozsudok z 30. apríla 2019, Wattiau/Parlament (T-737/17, EU:T:2019:273, bod 56 a citovaná judikatúra). Táto judikatúra uplatňuje zásady, ktoré už Súdny dvor stanovil v rozsudku z 13. júla 1966, Taliansko/Rada a Komisia (32/65, EU:C:1966:42, s. 594).

97 Rozsudok z 23. apríla 2013, Gbagbo a i./Rada (C-478/11 P až C-482/11 P, EU:C:2013:258, bod 56).

125. To však neznamená, že žalobca nebude môcť žiadať o preskúmanie údajného nedostatku pri vymenovaní niektorého člena rozhodovacieho zloženia, ktorému bola jeho vec pridelená. Pokiaľ jeho žaloba spadá do pôsobnosti práva Únie, môže sa dovolávať práv zaručených Chartou, najmä jej článkom 47. Z tohto hľadiska nejde o kontext „incidenčného preskúmania“ v striktnom slova zmysle. Nejde o preskúmanie rozhodnutia o vymenovaní, ale skôr o preskúmanie toho, či došlo k porušeniu práva na súd zriadený zákonom z dôvodu, že v rozhodovacom zložení zasadal sudca, ktorého postup vymenovania mal nedostatky.

O súvisiacom odôvodnení Všeobecného súdu v rozsudku FV

126. Na účely preskúmania zákonnosti vymenovania sudcov sa Všeobecný súd v rozsudku FV, ako aj v preskúmaných rozsudkoch opieral o rozsudok z 1. júla 2008, Chronopost a La Poste/UFEX⁹⁸.

127. Rozhodol, že „v prípade, keď vznikne pochybnosť o zákonnosti zloženia súdu, ktoré rozhodovalo v prvostupňovom konaní, ktorá nie je zjavne bezvýznamná, je odvolací súd povinný overiť zákonnosť tohto zloženia. Dôvod založený na nezákonnosti rozhodovacieho zloženia predstavuje totiž dôvod týkajúci sa verejného poriadku, ktorý musí byť preskúmaný *ex officio*, aj keď táto nezákonnosť nebola uplatnená v prvostupňovom konaní (pozri v tomto zmysle [rozsudok Chronopost], body 44 až 50)“⁹⁹.

128. Zastávam názor, že uplatnenie tejto judikatúry v preskúmaných rozsudkoch je nesprávne, pretože nezohľadňuje pôsobnosť rozsudku Chronopost a domnienku zákonnosti aktov inštitúcií Únie.

129. V uvedenej veci bol pôvodný rozsudok Všeobecného súdu zrušený Súdny dvorom, ktorý vec vrátil Všeobecnému súdu. Všeobecný súd pritom túto vec pridelil rozhodovaciemu zloženiu, ktorého sudcom spravodajcom bol rovnaký sudca, ktorý bol spravodajcom už v pôvodnom napadnutom rozsudku. Účastníci konania následne vyjadrili pochybnosti týkajúce sa zákonnosti konania pred Všeobecným súdom. V rámci ďalšieho (nového) odvolacieho konania Súdny dvor tieto argumenty vo veci samej odmietol.¹⁰⁰

130. Skôr než Súdny dvor pristúpil k tomuto preskúmaniu, rozhodol, že „... každý súdny orgán má povinnosť preskúmať, či svojím zložením je takým nezávislým a nestranným súdnym orgánom, pokiaľ v tejto súvislosti vznikne pochybnosť, ktorá nie je zjavne bezvýznamná. Toto preskúmanie je nevyhnutné pre dôveryhodnosť, ktorú majú súdy v demokratickej spoločnosti poskytnúť jednotlivcovi... Z toho vyplýva, že pokiaľ v rámci odvolania vznikne v tejto súvislosti pochybnosť, ktorá nie je, ako v prejednávanej veci, zjavne bezvýznamná, Súdny dvor musí preskúmať správnosť zostavenia rozhodovacieho zloženia Súdu prvého stupňa, ktoré vydalo napadnutý rozsudok“¹⁰¹.

131. Prístup použitý v rozsudku Chronopost totiž vychádza z *práva na spravodlivé súdne konanie*. Obsah tohto práva, ako je vymedzený v rozsudku Chronopost, zodpovedá zneniu článku 6 ods. 1 EDLP a článku 47 ods. 2 Charty: „každý má právo na to, aby jeho vec bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom“¹⁰².

98 C-341/06 P a C-342/06 P, ďalej len „rozsudok Chronopost“, EU:C:2008:375.

99 Rozsudok FV (bod 66). Pozri tiež rozsudky z 19. júla 2018, Simpson/Rada (T-646/16 P, neuverejnený, EU:T:2018:493, bod 38), a z 19. júla 2018, HG/Komisia (T-693/16 P, neuverejnený, EU:T:2018:492, bod 39).

100 Rozsudok Chronopost (bod 60).

101 Rozsudok Chronopost (body 46 a 47).

102 Rozsudok Chronopost (bod 45).

132. V kontexte preskúmaných rozsudkov, ako aj v rozsudku FV Všeobecný súd pristúpil k preskúmaniu zákonnosti rozhodovacieho zloženia SVS, ktoré vydalo tieto rozsudky, a to z hľadiska prípadného nedostatku v rámci postupu vymenovania členov tohto zloženia, pokiaľ ide o podmienku súdu *zriadeného zákonom*.¹⁰³

133. Zo znenia rozsudku Chronopost pritom vyplýva, že povinnosť každého súdu preskúmať *ex offio*, z dôvodu týkajúceho sa verejného poriadku zákonnosť jeho zloženia, „pokiaľ v tejto súvislosti vznikne pochybnosť, ktorá nie je zjavne bezvýznamná“, sa týka aspektov *nezávislosti* a *nestrannosti*.¹⁰⁴ Pokiaľ teda súd Únie vráti vec určitému rozhodovaciemu zloženiu s takýmto sudcom spravodajcom,¹⁰⁵ je povinný overiť, či vzhľadom na zloženie tohto rozhodovacieho zloženia, ako aj vzhľadom na osobitosti dotknutej veci nemôže vzniknúť žiadna dôvodná pochybnosť o nezávislosti a nestrannosti tých, ktorí majú v tejto veci rozhodnúť.

134. Aspekt práva na spravodlivé súdne konanie, ktorý zodpovedá právu byť vypočutý súdom *zriadeným zákonom* a na ktorý Súdny dvor poukazuje v bode 45 rozsudku Chronopost, nie je uvedený v jeho bode 46 a nasl. Nemyslím si, že veľká komora nedopatrením alebo neúmyselne formulovala svoje úvahy takýmto spôsobom.

135. V bode 45 je len prevzaté úplné znenie práva zakotveného v článku 6 ods. 1 EDĽP a v článku 47 Charty. Následne je v bodoch 46, 47 a 48 skúmaná dôležitá otázka preskúmania vykonaného *ex offio*, pokiaľ ide o *nezávislosť a nestrannosť* rozhodovacieho zloženia, ktoré má rozhodnúť ten ktorý spor. Otázka, či bol súd skutočne „zriadený zákonom“ nie je dôkladne preskúmaná. Ak je táto otázka relevantná, môže byť samozrejme vznesená – tak ako vo veci FV – účastníkom konania, ktorý má pochybnosti.

136. Zdá sa mi teda, že tým, že rozsudok FV a v dôsledku toho aj preskúmané rozsudky tým, že vychádzali z rozsudku Chronopost na účely preskúmania zákonnosti vymenovania sudcov v rozhodovacom zložení na prvom stupni z hľadiska záruky práva na súd zriadený zákonom, prekročili rámec rozsudku Chronopost.

O možnosti preskúmať zákonnosť vymenovania sudcu

137. Akt Rady o vymenovaní sudcov SVS je aktom prijatým inštitúciou Únie na základe článku 257 štvrtého odseku ZFEÚ. Podľa ustálenej judikatúry takéto akty požívajú v zásade prezumpciu zákonnosti a majú z toho dôvodu právne účinky dovtedy, kým neboli derogované, zrušené v konaní o žalobe o neplatnosť alebo vyhlásené za neplatné v nadväznosti na návrh na začatie prejudiciálneho konania alebo námietku nezákonnosti.¹⁰⁶

103 Rozsudok FV (body 72 až 76). Všeobecný súd v tomto rozsudku nakoniec konštatoval, že svoje zistenia spojil s dôverou jednotlivcov a verejnosti v nezávislosť a nestrannosť súdov vo všeobecnom zmysle slova (bod 78). Nikto netvrdil, že by existoval akýkoľvek dôvod domnievať sa, že nezávislosť alebo nestrannosť dotknutého rozhodovacieho zloženia v tejto veci vyvolávali akékoľvek pochybnosti. To isté platí aj pre preskúmané veci (pozri bod 44 vyššie).

104 Rozsudok Chronopost (body 46 až 48).

105 Alebo ju prípadne prideli určitému generálnemu advokátovi. Súdny dvor teda napríklad neprideli vec, ktorá sa týka podmienok, ktoré upravujú európsky zatykač, generálnemu advokátovi navrhnutému vydávajúcim členským štátom alebo generálnemu advokátovi navrhnutému vykonávajúcim členským štátom.

106 Rozsudok zo 6. októbra 2015, Schrems (C-362/14, EU:C:2015:650, bod 52 a citovaná judikatúra).

138. Všeobecný súd sa teda dopustil pochybenia tým, že uplatnil kritérium týkajúce sa preskúmania nezávislosti a nestrannosti súdov *ex officio* („pokiaľ v tejto súvislosti vznikne pochybnosť, ktorá nie je zjavne bezvýznamná“¹⁰⁷); na posúdenie otázky, či vymenovanie sudcu aktom Rady, na ktorý sa vzťahuje prezumpcia zákonnosti, bolo alebo nebolo postihnuté vadou. Zastávam názor, že táto prezumpcia zákonnosti odráža tiež zásadu právnej istoty, ktorej cieľom je zabezpečiť predvídateľnosť situácií a právnych vzťahov, na ktoré sa vzťahuje právo Únie.¹⁰⁸

139. Ak teda neexistujú skutočnosti, ktoré by zjavne naznačovali ohrozenie platnosti rozhodnutia o vymenovaní, nie je súd povinný sám takúto otázku skúmať *ex officio*.¹⁰⁹ Presnejšie povedané, v kontexte súdov Únie, po slávnostnom zasadnutí pred Súdny dvorom, počas ktorého každý nový člen skladá prísahu, *nie je* súd, v ktorom bude zasadať, povinný *ex officio* dôkladne preverovať celý postup, ktorý viedol k jeho vymenovaniu, vrátane jeho platnosti.

140. Účastník konania môže samozrejme spochybníť platnosť vymenovania člena rozhodovacieho zloženia, ktorému bola jeho žaloba pridelená na rozhodnutie, tak ako to bolo vo veci FV. K tomuto spochybneniu musí dôjsť hneď, ako sa tento účastník konania dozvie, že nastali skutočnosti potrebné na tento účel, teda i) (údajný) nedostatok v rámci postupu vymenovania a ii) skutočnosť, že sudca (alebo sudcovia) ktorých sa tento údajný nedostatok týka, je súčasťou rozhodovacieho zloženia, ktorému bola jeho žaloba pridelená. Za obvyklých okolností treba túto platnosť vymenovania spochybníť na dotknutom súde. Je preto potrebné spochybníť to čo najskôr, a nielen vtedy, keď je rozhodnutie vydané na prvom stupni nepriaznivé. V niektorých prípadoch však môže byť odôvodnené (v lehotách na podanie odvolania stanovených zákonom) túto otázku nastoliť až na odvolacom súde (napríklad, keď nastala až po vydaní prvostupňového rozhodnutia). Čím je však tento krok viac vzdialený od dátumu vymenovania sudcu, tým bude viac pravdepodobné, že zásada právnej istoty bude mať prednosť pred zásadou súdu zriadeného zákonom v rámci vyváženia, ktoré musí vykonať dotknutý súd. *Pokiaľ nie je* dotknutý nedostatok dostatočne závažný na to, aby mohol byť kvalifikovaný ako „zjavné porušenie“, alebo aby ohrozoval samotnú podstatu práva na spravodlivý proces, je pravdepodobné, že potreba zabezpečiť právnu istotu a právnu silu rozhodnutej veci budú prevládať.

141. V rozsudku FV, a teda aj v preskúmaných rozsudkoch, Všeobecný súd v rámci svojej analýzy jednoducho nezohľadnil dosah prezumpcie zákonnosti aktov Únie, ako aj zásady právnej istoty a právnej sily rozhodnutej veci.

142. Zastávam teda názor, že Všeobecný súd sa dopustil závažného pochybenia tým, že preskúmal zákonnosť rozhodovacieho zloženia SVS z hľadiska zákonnosti postupu vymenovania jeho členov a následne napadnuté rozsudky automaticky zrušil bez toho, aby predtým zohľadnil tieto dôležité skutočnosti.

O existencii narušenia jednoty alebo vnútorného súladu práva Únie

143. Ustanovenia upravujúce konania o preskúmaní, a najmä článok 256 ods. 2 druhý pododsek ZFEÚ, neobsahujú žiadnu definíciu pojmov „jednota“ a „súlad“ práva Únie. Domnievam sa však, že *narušenie jednoty práva Únie* sa má konštatovať najmä vtedy, keď Všeobecný súd nesprávne posúdi normy alebo zásady práva Únie, ktoré majú osobitný význam, kým *narušenie vnútorného súladu práva Únie* sa má konštatovať skôr vtedy, keď Všeobecný súd nesprávne posúdi existujúcu judikatúru súdov Únie.¹¹⁰

¹⁰⁷ Rozsudok Chronopost (bod 46).

¹⁰⁸ Rozsudok z 15. februára 1996, Duff a i. (C-63/93, EU:C:1996:51, bod 20).

¹⁰⁹ Na druhej strane, pokiaľ má súd k dispozícii dôkazy, ktoré spochybňujú platnosť takéhoto rozhodnutia, *mal by* vykonať preskúmanie *ex officio* a nečakať, kým niektorý z účastníkov sporu, ktorý mu bol predložený, na tento problém upozorní.

¹¹⁰ V tomto zmysle sa stotožňujem s názorom, ktorý uviedla moja kolegyňa, generálna advokátka Kokott, vo veci Preskúmanie Komisia/Strack (C-579/12 RX-II, EU:C:2013:573, bod 75).

144. Na základe rozsudkov o preskúmaní, ktoré do dnešného dňa vydal Súdny dvor, je možné určiť štyri kritériá posúdenia užitočné pre určenie prípadného narušenia jednoty alebo vnútorného súladu práva Únie: po prvé rozsudok Všeobecného súdu môže predstavovať precedens pre budúce veci, po druhé Všeobecný súd sa odchýlil od ustálenej judikatúry Súdneho dvora, po tretie pochybenia, ktorých sa dopustil Všeobecný súd, sa týkajú pojmu, ktorý nepatrí výlučne do práva verejnej služby, ale je uplatniteľný bez ohľadu na prejednávanú problematiku, a po štvrté pravidlá a zásady, ktoré Všeobecný súd nesprávne použil, majú dôležité postavenie v právnom poriadku Únie.¹¹¹ Tieto kritériá, ktoré možno považovať „ako celok“¹¹², nie sú kumulatívne, a teda nemusia byť povinne všetky splnené na účely konštatovania narušenia jednoty alebo vnútorného súladu práva Únie.¹¹³

O prvom kritériu

145. Podľa prvého kritéria je pre zistenie, že došlo k ohrozeniu jednoty alebo vnútorného súladu práva Únie potrebné, aby rozsudok Všeobecného súdu mohol predstavovať precedens pre budúce veci.

146. Hoci SVS už neexistuje a hoci rozhodnutie o vymenovaní bolo posledným tohto druhu, vývoj vecí FV, Simpson a HG jasne ukazuje, ako môže táto judikatúra predstavovať precedens pre budúce veci. Prístup prijatý v rozsudku FV tak bol prevzatý do preskúmaných rozsudkov. Aj keď sa, pokiaľ mi je známe, ostatné rozsudky vydané rozhodovacím zložením, ktorého sa týka rozsudok FV, stali právoplatnými alebo boli predmetom odvolania, bez toho aby bola vznesená námietka založená na protiprávnosti rozhodnutia o vymenovaní, prekračuje precedens založený týmito vecami rozsah tohto konkrétneho sporu. Extenzívny výklad podaný v rozsudku Chronopost v tom zmysle, že správnosť zostavenia rozhodovacieho zloženia môže byť predmetom incidenčného preskúmania, ako aj úplné porušenie zásady právnej istoty, pokiaľ ide o dôsledky, ktoré treba vyvodiť z prípadného nedostatku v rámci postupu vymenovania sudcu, môžu podľa môjho názoru ako také skresliť v budúcich veciach správnu analýzu pojmu „súd zriadený zákonom“, či už sa bude k tejto analýze pristupovať v súlade s precedensom podľa *common law*, alebo v súlade s občianskoprávnou tradíciou s využitím predtým rozhodnutých vecí ako interpretačného nástroja.

147. Navyše dôsledky preskúmaných rozsudkov a rozsudku FV v takýchto veciach sa môžu šíriť takmer donekonečna. Na tomto mieste by som chcela pripomenúť, že pred Súdny dvorom už prebieha odvolanie, ktoré spochybňuje riadne zloženie komory Všeobecného súdu, v ktorej zasadal jeden zo sudcov SVS vymenovaných v rozhodnutí o vymenovaní.¹¹⁴ Okrem toho poukazujem na to, že dôsledky prekračujú zemepisné hranice Európskej únie. Zdá sa, že sa žalobca vo veci Ástráðsson dovoľával rozsudku FV pred islandskými súdmi na podporu svojho argumentu, podľa ktorého rozsudky vydané sudcom, ktorého vymenovanie nie je v súlade s legislatívnym rámcom, musia byť zrušené.¹¹⁵

111 Rozsudky zo 17. decembra 2009, Preskúmanie M/EMEA (C-197/09 RX-II, EU:C:2009:804, body 62 až 65), a z 28. februára 2013, Preskúmanie Arango Jaramillo a i./EIB (C-334/12 RX-II, EU:C:2013:134, body 50 až 53).

112 Rozsudok zo 17. decembra 2009, Preskúmanie M/EMEA (C-197/09 RX-II, EU:C:2009:804, bod 66).

113 Stanovisko, ktoré predniesol generálny advokát Mengozzi vo veci Preskúmanie Arango Jaramillo a i./EIB (C-334/12 RX-II, EU:C:2012:733, bod 70).

114 Vec Crocs/EUIPO a Gifi Diffusion (C-320/18 P).

115 Rozsudok Ástráðsson (bod 42).

O druhom, treťom a štvrtom kritériu

148. V preskúvaných rozsudkoch Všeobecný súd nezohľadnil po prvé dosah nedostatku ovplyvňujúceho postup vymenovania na právo na spravodlivý proces v rozsahu týkajúcom sa práva na „súd zriadený zákonom“ a dôsledky, ktoré z toho treba vyvodiť, najmä s ohľadom na zásadu právnej istoty, a po druhé dosah prezumpcie zákonnosti aktov inštitúcií Únie a zásady právnej istoty a ich dosah na možnosť preskúmať vymenovanie sudcu v rámci konania, ktoré sa netýka platnosti rozhodnutia o vymenovaní.

149. Význam týchto pravidiel v právnom poriadku Únie je zjavný a vyššie bol predmetom podrobného preskúmania. Hoci povaha vecí prejednávaných Všeobecným súdom a položené otázky boli nové a hoci neexistuje ustálená judikatúra Súdneho dvora týkajúca sa preskúmania zákonnosti vymenovania sudcov SVS, nič to nemení na tom, že Všeobecný súd bol povinný dodržať ustálenú judikatúru Súdneho dvora týkajúcu sa týchto práv a zásad tak, tak ako je uvedené vyššie v týchto návrhoch. Okrem toho je zjavné, že tieto pravidlá, práva a zásady nespádajú výlučne do oblasti práva verejnej služby, ale sú uplatniteľné, bez ohľadu na predmet veci, na akýkoľvek právny vzťah vyplývajúci z práva Únie, pretože majú zásadnú a prierezovú povahu.

150. Z vyššie uvedeného vyplýva, že Všeobecný súd z dôvodu pochybení, ku ktorým došlo v rámci odvolaní, ktoré mu boli predložené, ako aj z dôvodu dôsledkov, ktoré z toho vyvodil, porušil ustálenú judikatúru Súdneho dvora a normy, ktoré majú osobitný význam v práve Únie a ktoré sú uplatniteľné nezávisle od predmetu veci.

151. Z dôvodov, ktoré som uviedla vyššie, sa domnievam, že všetky kritériá stanovené judikatúrou Súdneho dvora sú splnené, a navrhujem Súdnemu dvoru, aby určil, že preskúvané rozsudky narušajú jednotu a vnútorný súlad práva Únie.

Účinky preskúmania

152. Článok 62b prvý odsek Štatútu Súdneho dvora stanovuje, že ak Súdny dvor zistí, že rozhodnutie Všeobecného súdu narúša vnútorný súlad práva Únie, vráti vec Všeobecnému súdu, ktorý je v právnych otázkach viazaný rozhodnutím Súdneho dvora. Ak Súdny dvor vráti vec Všeobecnému súdu, môže navyše rozhodnúť, ktoré z účinkov rozhodnutia Všeobecného súdu treba považovať za konečné vo vzťahu k účastníkom konania. Výnimočne môže Súdny dvor sám vydať konečné rozhodnutie, ak so zreteľom na výsledok preskúmania riešenie sporu vyplýva zo skutkových zistení, na ktorých je založené rozhodnutie Všeobecného súdu.

153. Z toho vyplýva, že Súdny dvor sa nemôže obmedziť na konštatovanie narušenia jednoty alebo vnútorného súladu práva Únie bez toho, aby z tohto konštatovania vyvodil dôsledky pre obidva prejednávané spory.¹¹⁶

O účinkoch preskúmania na rozsudok Simpson

154. V rozsudku Simpson Všeobecný súd zrušil uznesenie SVS v celom rozsahu z dôvodu porušenia „zásady zákonného sudcu“ bez toho, aby sa podrobnejšie zaoberal dôvodmi vznesenými odvolateľom a postúpil vec inej komore Všeobecného súdu, než je tá, ktorá rozhodla o odvolaní, aby rozhodla na prvom stupni o žalobe.¹¹⁷

¹¹⁶ Rozsudok z 10. septembra 2015, Preskúmanie Missir Mamachi di Lusignano/Komisia (C-417/14 RX-II, EU:C:2015:588, bod 60 a citovaná judikatúra).

¹¹⁷ Táto vec je v súčasnosti prejednávaná pred Všeobecným súdom. Pozri vec Simpson/Komisia [T-441/18 RENV (prerušené)].

155. Priamym dôsledkom pochybení, ktorých sa dopustil Všeobecný súd, je to, že rozsudok Simpson treba v celom rozsahu zrušiť a vrátiť vec Všeobecnému súdu, aby mohol rozhodnúť o dvoch dôvodoch predložených odvolateľom ako *odvolací* súd.

O účinkoch preskúmania na rozsudok HG

156. Rozsudkom HG Všeobecný súd zrušil napadnutý rozsudok v celom rozsahu z dôvodu porušenia „zásady zákonného sudcu“ bez toho, aby sa podrobnejšie zaoberal dôvodmi vznesenými odvolateľom a postúpil vec inej komore Všeobecného súdu, než je tá, ktorá rozhodla o odvolaní, aby rozhodla na prvom stupni o žalobe.¹¹⁸

157. Tento rozsudok má byť tiež zrušený v celom rozsahu a vec sa má vrátiť Všeobecnému súdu, aby mohol rozhodnúť o štyroch dôvodoch predložených odvolateľom ako *odvolací* súd.

O účinkoch preskúmania na rozsudok FV

158. Rozsudok FV, ktorý nebol predmetom preskúmania z dôvodov procesnej povahy, ktoré som uviedla v bode 36 vyššie, je základom pre preskúmané rozsudky, a teda bol základom mojej analýzy. Vzhľadom na to, že uvedený rozsudok Všeobecného súdu nebol preskúmaný, nadobudol právoplatnosť.

159. Z mojej analýzy vyplýva, že rozsudok FV obsahuje viacero pochybení, ktoré môžu narušiť jednotu a vnútorný súlad práva Únie. V súčasnosti nie je toto riziko teoretické. K tomuto narušeniu došlo, keď Všeobecný súd vydal preskúmané rozsudky v súlade so svojou judikatúrou vyplývajúcou z rozsudku FV. V tejto fáze sa mi zdá nemožné, aby malo toto preskúmanie dôsledky pre ďalší vývoj vo veci FV: v tejto veci sa Všeobecný súd pripravuje rozhodnúť o návrhoch žalobkyne v prvostupňovom konaní (vec T-27/18 RENV). V prípade, že Súdny dvor prijme analýzu, ktorú predkladám v týchto návrhoch, bude podľa môjho názoru dôležité zdôrazniť, že rozsudok FV vychádza z nesprávneho právneho posúdenia a že nemôže predstavovať precedens alebo interpretačný nástroj pre budúce veci.

O trovách

160. Podľa článku 195 ods. 6 rokovacieho poriadku ak bolo rozhodnutie Všeobecného súdu, ktoré je predmetom preskúmania, vydané podľa článku 256 ods. 2 ZFEÚ, Súdny dvor rozhodne o trovách konania.

161. Neexistujú pritom osobitné pravidlá upravujúce rozdelenie trov konania v rámci konania o preskúmaní.¹¹⁹ Vzhľadom na povahu takéhoto konania začatého na podnet generálneho advokáta, prax Súdneho dvora je taká, že účastníci konania a dotknuté osoby uvedené v článku 23 Štatútu Súdneho dvora Európskej únie, ktoré sa zúčastnili konania pred Súdnym dvorom, znášajú svoje vlastné trovy konania súvisiace s týmto konaním.¹²⁰ Súdny dvor však môže rozhodnúť aj inak, a to v závislosti od povahy veci a záveru, ku ktorému dospel.¹²¹

118 Táto vec je v súčasnosti prejednávaná pred Všeobecným súdom. Pozri vec HG/Komisía [T-440/18 RENV (prerušenie)].

119 Pozri v tomto zmysle tiež stanovisko, ktoré predniesol generálny advokát Wathelet vo veci Preskúmanie Missir Mamachi di Lusignano/Komisía (C-417/14 RX-II, EU:C:2015:593, bod 99).

120 Ide o riešenie prijaté v prvých dvoch preskúmaniach (rozsudky zo 17. decembra 2009, Preskúmanie M/EMEA, C-197/09 RX-II, EU:C:2009:804, bod 73, a z 28. februára 2013, Preskúmanie Arango Jaramillo a i./EIB, C-334/12 RX-II, EU:C:2013:134, bod 61) a v poslednej preskúmanej veci (rozsudok z 10. septembra 2015, Preskúmanie Missir Mamachi di Lusignano/Komisía, C-417/14 RX-II, EU:C:2015:588, bod 67).

121 V rámci tretieho preskúmania (rozsudok z 19. septembra 2013, Preskúmanie Komisia/Strack, C-579/12 RX-II, EU:C:2013:570, bod 71) bola Komisii uložená povinnosť nahradiť trovy konania vynaložené Guidom Strackom.

162. Vzhľadom na skutočnosť, že prejednávané veci vyplývajú z nedostatku týkajúceho sa postupu vymenovania, ktorý je možné pripísať výlučne Rade, považujem za rozumné, aby Rada, aj keď je účastníkom konania len vo veci Simpson, znášala svoje vlastné trovy konania a nahradila trovy konania, ktoré vznikli pánovi Simpsonovi a pánovi HG. Komisia a bulharská vláda znášajú svoje vlastné trovy konania.

Návrh

163. Vzhľadom na vyššie uvedené úvahy navrhujem, aby Súdny dvor rozhodol takto:

- Rozsudky Všeobecného súdu Európskej únie z 19. júla 2018, Simpson/Rada (T-646/16 P), a HG/Komisia (T-693/16 P), narušajú jednotu a vnútorný súlad práva Únie.
- Uvedené rozsudky sa zrušujú.
- Veci sa vracajú na ďalšie konanie Všeobecnému súdu Európskej únie.
- Rada Európskej únie je povinná nahradiť trovy konania, ktoré vznikli pánovi Simpsonovi a pánovi HG v súvislosti s konaniami o preskúmaní, a znáša svoje vlastné trovy konania.
- Európska komisia a bulharská vláda znášajú svoje vlastné trovy konania súvisiace s konaniami o preskúmaní.